

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

**POSTOPEK PRIDOBITVE REZIDENTSKEGA IN
NEREZIDENTSKEGA STATUSA FIZIČNIH
OSEB IN ŠTUDIJE PRIMEROV**

Kandidatka: Vesna Stojnšek Brglez

Vrsta študija: študentka izrednega študija

Študijski program: Ekonomist

Mentor predavatelj: mag. Dejan Petkovič

Mentorica v podjetju: Tatjana Hajšek Sodin

Lektorica: Manuela Dajnko, mag. um. zgo. in mag. slov. jezika in knjiž.

Maribor 2019

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Vesna Stojnšek Brglez sem avtorica diplomskega dela z naslovom Postopek pridobitve rezidentskega in nerezidentskega statusa fizičnih oseb, in študija primerov, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Dejana Petkoviča.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot moje lastne, kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/2013 in 56/2015); (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, november 2019

Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvalila bi se svojemu mentorju mag. Dejanu Petkoviču za sprejem, strokovno vodenje, potrpežljivost in vzpodbudo pri nastajanju diplomskega dela. Zahvalila bi se tudi mentorici v podjetju, ge. Tatjani Hajšek Sodin.

Najlepša hvala tudi vsem bližnjim, prijateljem in vsem, ki so mi bili med študijem in pisanjem diplomskega dela v oporo.

POVZETEK

Davčna obveznost vsakega posameznika je odvisna od njegovega statusa. Pri davčni obveznosti se upošteva, ali je posameznik rezident ali nerezident. Osebo s statusom rezidenta opredeljujemo kot posameznika, ki je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki izvirajo znotraj Slovenije, in od vseh dohodkov izven Slovenije. Ti dohodki se obdavčijo v skladu z načelom obdavčitve po svetovnem dohodku. Nasprotno od statusa rezidenta pa opredeljujemo status nerezidenta. Status nerezidenta pomeni, da je posameznik zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, pridobljenih znotraj Slovenije, in se obdavčijo v skladu z načelom obdavčitve po viru dohodka.

Temo diplomskega seminarja »Postopek pridobitve rezidentskega in nerezidentskega statusa fizičnih oseb in študije primerov« smo izbrali zato, ker smo zaposleni na področju rezidentskega statusa, kjer izdajamo odločbe o dodelitvi rezidentstva oziroma nerezidentstva. Področje se nam zdi izredno zanimivo. Zlasti v zadnjih letih ugotavljamo, da je trend odhodov in prihodov v Slovenijo v porastu, kar je verjetno posledica globalizacije, gospodarske krize in želja posameznikov, da si uredijo in izboljšajo svoj življenjski status.

Diplomska naloga sestoji iz dveh delov. V prvem delu smo opisali pravne podlage za pridobitev rezidentskega statusa. Drugi del pa predstavlja rezidentski status v Sloveniji, kar vključuje prihode in odhode fizičnih oseb ter primerjalne analize rezidentov in nerezidentov Slovenije od leta 2008 do 2018. Diplomska naloga vsebuje tudi podatke o številu prebivalstva v Sloveniji v obdobju 2008–2018 ter primerjavo slovenskih in tujih državljanov, živečih v enakem obdobju. V diplomskem delu so predstavljene zakonske podlage za določitev rezidentskega statusa, postopek ureditve rezidentskega oziroma nerezidentskega statusa, pogoji, ki jim mora posameznik zadostiti za pridobitev željenega statusa, analiza podeljenih statusov rezidentstva za obdobje 2008–2018 in analiza enakopravnosti fizičnih oseb v postopku pridobitve rezidentstva. V diplomskem delu pod postavko priloge dodajamo tudi anketni vprašalnik, ki je potreben za določitev rezidentskega oziroma nerezidentskega statusa v Republiki Sloveniji.

Ključne besede: Zakon o dohodnini, Zakon o tujcih, rezident, nerezident, dvojno rezidentstvo, prelomno pravilo

ZUSAMMENFASSUNG

Der Prozess der Erlangung des Aufenthaltsstatus natürlicher Personen und Fallstudie

Die individuelle Steuerschuld hängt vom jeweiligen Status ab. Bei der Steuerschuld zählt, ob jemand ansässig oder nicht-ansässig ist. Als ansässig gilt eine Person, die für alle Einkünfte, die in Slowenien erzielt werden, und für alle Einkünfte, die außerhalb Sloweniens erzielt werden, Einkommensteuer zu entrichten hat. Diese Einkünfte werden nach Maßgabe der weltweiten Einkommensbesteuerung besteuert. Im Gegensatz dazu definiert sich der Nicht-Ansässigen-Status folgendermaßen: der Status „nicht ansässig“ bedeutet, dass die Person verpflichtet ist, für alle in Slowenien erzielten Einkünfte und nach Maßgabe der Besteuerung der betreffenden Einnahmequellen Einkommensteuer zu entrichten.

Das Thema des Diplomseminars „Der Prozess der Erlangung des Aufenthaltsstatus natürlicher Personen und Fallstudie“ wurde ausgewählt, weil die Verfasserin im Verwaltungsbereich der Bestimmung des Ansässigenstatus beschäftigt ist und dort Entscheidungen über die Zuteilung des Aufenthaltsstatus ansässig oder nicht-ansässig zu treffen hat. Dieser Untersuchungsgegenstand erscheint uns sehr interessant. Besonders in den letzten Jahren lässt sich der Trend einer Zunahme von Zuzügen nach und Abzügen aus Slowenien erkennen, der sich wohl mit der Globalisierung, mit der Wirtschaftskrise und mit dem Wunsch des Einzelnen, sein persönliches Leben zu bestimmen und zu verbessern, erklären lässt.

Die Diplomarbeit besteht aus zwei Teilen. Im ersten Teil wurden die rechtlichen Grundlagen für die Erlangung des Aufenthaltsstatus beschrieben. Der zweite Teil untersucht den Aufenthaltsstatus natürlicher Personen, die nach Slowenien ein- bzw. aus Slowenien ausreisen, und bietet vergleichende Analysen von in Slowenien ansässigen bzw. nicht-ansässigen Personen von 2008 bis 2018.

In der Diplomarbeit werden die rechtlichen Grundlagen zur Feststellung des Aufenthaltsstatus dargestellt, der Umgang mit dem Ansässigen- bzw. Nicht-Ansässigen-Status, die Bedingungen, die eine Person erfüllen muss, um den gewünschten Status zu erlangen, eine Analyse der in den Jahren 2008 bis 2018 erteilten Ansässigkeitsstände sowie eine vergleichende Betrachtung natürlicher Personen bezüglich der Erlangung des Ansässigenstatus.

Schlüsselwörtern: Einkommensteuergesetz, Ausländergesetz, ansässig, nicht-ansässig (ein Ansässiger, ein Nicht-Ansässiger), doppelter Wohnsitz, durchgreifende Regel.

KAZALO

1	UVOD	8
1.1	Opredelevitev področja in opis problema	8
1.2	Namen, cilji in hipoteze diplomskega dela	9
1.3	Predpostavke in omejitve	9
1.4	Uporabljene raziskovalne metode	10
2	PRAVNE PODLAGE ZA UREDITEV REZIDENTSKEGA STATUSA	11
2.1	Zakon o dohodnini	11
2.2	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini	15
2.3	Zakon o tujcih	17
3	ENAKOST IN RAZNOLIKOST NA DELOVNEM MESTU	20
3.1	Enakost in raznolikost zaposlenih na FURS	20
4	POSTOPEK UREDITVE REZIDENTSKEGA STATUSA	22
4.1	Postopek za ureditev rezidentskega statusa ob odhodu iz Republike Slovenije.....	26
4.2	Dvojno rezidentstvo in izogib dvojnemu obdavčevanju dohodka	27
4.3	Ugotavljanje rezidentskega statusa po prelomnih pravilih.....	30
5	ANALIZA PODELJENIH STATUSOV REZIDENTSTVA ZA OBDOBJE 2008–2018.....	33
5.1	Število vseh odločb rezidentskega statusa (prihod in odhod)	33
5.2	Število prebivalstva v Republiki Sloveniji za obdobje 2008–2018.....	36
6	ŠTUDIJA IZBRANIH PRIMEROV IZ PRAKSE – POSTOPKI FIZIČNIH OSEB PRI DODELITVI REZIDENTSKEGA STATUSA	38
6.1	Primer odločbe Prihod v Republiko Slovenijo se ugotovi	38
6.2	Odločba o rezidentskem statusu se zavrne	42
6.3	Odločba o rezidentskem statusu samskih oseb.....	45
6.4	Odločba o rezidentskem statusu – Odhod iz Republike Slovenije se ugotovi	47
7	SKLEP.....	50
8	LITERATURA	52
9	PRILOGE	55

KAZALO TABEL

Tabela 1: Pregled zaposlenih po vrsti zaposlitve na dan 31. december 2018 in primerjava z letom 2017	20
Tabela 2: Izdane odločbe o rezidentstvu in nerezidentstvu na FUMB v primerjavi z Generalnim finančnim uradom za obdobje od 2008 do 2018	33

Tabela 3: Status rezidentstva in nerezidentstva za obdobje 2008 do 2018	34
Tabela 4 : Število prebivalstva v Republiki Sloveniji za obdobje 2008-2018	36
Tabela 5 :Število državljanov Republike Slovenije in tujih državljanov na območju Republike Slovenije v letih 2008-2018.....	36

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Izdane odločbe o rezidentstvu in nerezidentstvu na FUMB v primerjavi z Generalnim finančnim uradom za obdobje 2008–2009	34
Graf 2: Status rezidentstva in nerezidentstva na FUMB za obdobje 2008–2018.....	35
Graf 3: Število državljanov Slovenije in tujih državljanov, živečih na ozemlju RS med letoma 2008–2018	37

1 UVOD

1.1 *Opredelitev področja in opis problema*

V Sloveniji je določitev rezidentskega statusa pomembna za vsako fizično osebo. Oseba, ki ima status rezidenta, je zavezana za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki izvirajo znotraj države Slovenije, in od vseh dohodkov, ki izvirajo izven Republike Slovenije; t. i. načelu obdavčitve po svetovnem dohodku. Na drugi strani je nerezident zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki izhajajo iz Slovenije. Pri delavcih, ki so v Sloveniji zavezanci za dohodnino in imajo v tej državi prijavljeno tudi stalno prebivališče, delo pa opravljajo v tujini, se pogosto zgodi, da je njihov dohodek obdavčen več kot enkrat.

Do tega pride zaradi razlike v davčnih sistemih in različne davčne stopnje. Da bi se izognili dvojnemu obdavčevanju, se sklenejo konvencije med dvema državama, ki gospodarsko sodelujeta in določata pravila o rezidentskem statusu, t. i. prelomna pravila za dvojne rezidente. Rezidentski status se za namene konvencij v izogib dvojnemu obdavčevanju – v nadaljevanju KIDO, ne sme določiti vnaprej. Uveljavljanje ugodnosti iz KIDO je zgolj pravica zavezancev, kar pomeni, da je odločitev, ali jih bo uveljavljal ali ne, prepuščena njemu. Uveljavljanje oprostitve davka v ustreznih postopkih odmere dohodnine velja tudi za zavezance, ki se štejejo za rezidenta države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo. V tem primeru je treba predložiti potrdilo tujega davčnega organa, s katerim potrjuje davčno rezidentstvo te države.

Status rezidenta se ugotavlja za vsako davčno leto posebej. Če je posameznik rezident v enem davčnem letu, še ne pomeni, da je bil rezident tudi v preteklih letih oziroma bo imel status rezidentstva v prihodnje. To pa ne pomeni, da mora posameznik, ki postane rezident Republike Slovenije, sredi davčnega leta predložiti novo vlogo za ugotavljanje statusa, če se dejstva in okoliščine ne spremenijo.

V skladu z željami o rezidentskem statusu mora posameznik vložiti vprašalnik, in sicer vprašalnik »Prihod v Republiko Slovenijo« v primeru, če želi zavezanec postati rezident Slovenije, ali pa vprašalnik »Odhod iz Republike Slovenije« v primeru, če želi zavezanec postati nerezident Republike Slovenije. S pomočjo vprašalnikov se da lažje presoditi dejstva in okoliščine, ki vplivajo na status rezidentstva. Davčni organ nato odloči o statusu zavezanca, ki je vložil vlogo, in ga o tem obvesti. Lahko pa tudi po uradni dolžnosti ugotovi, da se izkazani status posameznika ne sklada z dejanskim stanjem in posledično ukrepa.

1.2 Namen, cilji in hipoteze diplomskega dela

Namen diplomskega dela je predstaviti, kaj pomeni pojem rezident oziroma nerezident Republike Slovenije in kako se izogniti dvojnemu rezidentstvu. Naš namen je pojasniti postopek uporabe prelomnih pravil in izbrane postopke obravnave fizičnih oseb v praksi.

Cilji diplomskega dela so:

- Pojasniti, kakšna je razlika med rezidentom in nerezidentom Republike Slovenije, predstaviti pogoje in obveznosti za ureditev rezidentskega statusa,
- pojasniti pravice in obveznosti rezidenta Slovenije,
- pojasniti pravice in obveznosti nerezidenta,
- predstaviti število odločb za ugotovitev rezidentstva (prihod v Republiko Slovenijo), število odločb za ugotovitev rezidentstva (odhod iz Republike Slovenije), število vseh odločb za ugotovitev rezidentstva (prihod in odhod) in skupno število prebivalstva po letih,
- ugotoviti enakopravnost fizičnih oseb v postopkih pridobivanja rezidentskega statusa,
- predstaviti konkretne izbrane primere obravnave fizičnih oseb v teh postopkih v praksi.

Hipoteze diplomskega dela:

- H1: Izdanih je bistveno več odločb za rezidenta – Prihod v RS, kot nerezidenta – Odhod iz RS.
- H2: Delež tujih prebivalcev vsako leto narašča.
- H3: Delež slovenskih državljanov vsako leto pada.

1.3 Predpostavke in omejitve

V diplomskem delu bomo primerjali analizo prihodov in odhodov v oziroma iz Republike Slovenije med letoma 2008–2018. Predpostavljamo, da ne glede na status rezidentstva zavezancu ne smejo biti okrnjene pravice.

Omejitve, s katerimi se lahko srečamo pri pisanju diplomskega dela:

- ugotavljanje rezidentskega statusa je kompleksna zadeva, saj je vsak primer drugačen,
- predstavljanje konkretnih primerov iz prakse je povezano z upoštevanjem varovanja osebnih podatkov, kar lahko omeji ali spremeni vsebino posameznega primera.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

Pri izdelavi diplomskega dela bomo uporabili opisno ali deskriptivno metodo dela. Uporabili bomo pregled domače strokovne literature in zbrali potrebne informacije o ugotavljanju rezidentskega statusa za davčne namene Republike Slovenije. Potrebne informacije bomo pridobili s pregledom različnih dostopnih zakonov in pojasnil Ministrstva za finance ter iz drugih knjig in zbornikov. Kasneje bomo analizirali podatke o številu prihodov in odhodov davčnih zavezancev, ki jih bomo prikazali z grafi in tabelami.

2 PRAVNE PODLAGE ZA UREDITEV REZIDENTSKEGA STATUSA

Status rezidenta oziroma nerezidenta se ureja na podlagi Zakona o dohodnini, Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ter Zakona o tujcih, v katerih so pojasnjeni vsi dejavniki, ki se upoštevajo pri presojanju rezidentskega statusa. Poleg zgoraj navedene zakonodaje se v pomoč uporabljata še vprašalnika, ki ju je pripravilo Ministrstvo za finance, in sicer:

- Vprašalnik: Ugotovitev rezidentskega statusa – odhod iz Republike Slovenije
- Vprašalnik: Ugotovitev rezidentskega statusa – prihod v Republiko Slovenijo

Zavezanec pridobi vprašalnik na spletni strani Ministrstva za finance ali neposredno na finančnih uradih. Finančni organ na podlagi vprašalnika lažje ugotovi vse okoliščine, ki vplivajo na ugotovitev statusa zavezanca.

2.1 *Zakon o dohodnini*

Določitev statusa rezidentstva ni vezana na določen čas v davčnem letu, saj se lahko posamezniku status rezidenta uredi v kateremkoli času, če le-ta izpolnjuje pogoje iz 6. člena ZDoh-2 in vzpostavi rezidenčno vez s Slovenijo. Posameznik, ki ne izpolnjuje nobenega kriterija iz 6. člena ZDoh-2 oziroma nima v Sloveniji rezidenčnih vezi, se šteje za nerezidenta (Firbas, 2013) (Mednarodno obdavčevanje, 2017).

Rezidenčne vezi so lahko formalne in dejanske. O formalnih rezidenčnih vezeh govorimo takrat, ko ima oseba uradno registrirano stalno bivališče v Sloveniji, če je oseba javna uslužbenka v Republiki Sloveniji in zaposlena v tujini, kadar je oseba zaposlena v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem inštitutu ali pa opravlja naloge poslanca v Evropskem parlamentu. O dejanski rezidenčni vezi pa govorimo takrat, kadar vezi vključujejo običajno bivališče v Republiki Sloveniji, kadar je oseba v davčnem letu v Sloveniji prisotna skupno več kot 183 dni ter je središče njenih osebnih in ekonomskih interesov znotraj Slovenije (Mednarodno obdavčevanje, 2017).

STATUS REZIDENTA: V 6. točki ZDoh-2 je določeno, da je zavezanec prebivalec RS v kateremkoli času v davčnem letu, če izpolnjuje katerega izmed spodaj navedenih pogojev:

- **Uradno registrirano stalno prebivališče v Sloveniji** – stalno prebivališče, ki je prijavljeno po Zakonu o prijavi prebivališča – v registru stalnega prebivalstva. Če ima

posameznik uradno registrirano stalno prebivališče, je prebivalec Republike Slovenije ne glede na državljanstvo, ne glede na dejansko prebivališče in ne glede na obstoj drugih rezidenčnih vezi (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2007).

- **Bivanje izven Slovenije zaradi zaposlitve** – pomeni, da ima delovno mesto na konzulatu ali diplomatskem predstavništvu v drugi državi, da služi v kakšni mednarodni misiji. Razlog za bivanje izven Slovenije je lahko tudi zaposlitev kot javni uslužbenec z diplomatskim statusom pri mednarodni organizaciji.
- **Oseba je imela rezidentski status v preteklosti oziroma ima rezidentski status v tekočem letu, ampak biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:**
 - Oseba ima zaposlitev v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, služi na mednarodni misiji ali je zaposlena kot javni uslužbenec na predstavništvu RS pri Evropski uniji ali kateri drugi mednarodni organizaciji (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2007).
 - Oseba je zaposlena kot javni uslužbenec ali je nosilec funkcije v državnem organu ali v lokalni skupnosti.
 - Oseba je zaposlena v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu.
- **Oseba je bila rezident Slovenije v preteklosti oziroma ima rezidentski status v tekočem letu in biva izven RS zaradi izvajanja funkcije v Evropskem parlamentu** (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2019).
- **Ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.** Običajno bivališče je opredeljeno kot kraj, kjer oseba redno in normalno prebiva v ustaljenem teku življenja. V zvezi z običajnim prebivališčem je treba upoštevati še okoliščine, kot so lokacija stalnega doma, kraj prebivanja družine, kraj, kjer je oseba zaposlena, pri čemer pa ni znatnega pomena, ali je to bivališče last osebe ali v najemu. Središče osebnih in ekonomskih interesov je kraj, kjer si oseba uredi osebno in ekonomsko življenje. Je kraj, kjer si ustvari družino, dom, kjer se kulturno in družbeno udejstvuje, kjer ima premoženje, zaposlitev ter finančni in poslovni interes. V primeru, da ima oseba interes v dveh državah, se presoja, v kateri državi je stopnja interesa višja. Pri presoji imajo prednost osebni interesi. Če oseba nima osebnih interesov v nobeni državi, se upoštevajo ekonomski interesi. Pri

odločitvi o rezidentskem statusu nista odločilna kraj in čas dejanskega bivanja. Oseba, ki več let prebiva in dela v tujini, v Sloveniji pa ima družino, družinsko premoženje in podobno, se šteje za rezidenta Slovenije. Oseba postane rezident Republike Slovenije od trenutka, ko ima ugotovljeno ali običajno bivališče v Sloveniji ali ko je ugotovljeno, da je ustvarila središče življenjskih interesov v Sloveniji. Zato finančni uradi v začetku leta pregledajo seznam tujcev, ki so v preteklem letu pridobili stalno prebivališče in je bil status rezidentstva izdan z odločbo (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2019).

- **Če je v Sloveniji v kateremkoli času v davčnem letu prisoten več kot 183 dni.** Zavezanec je nerezident prvih 183 dni od dneva vpisa pri finančnem uradu. Ko pa to število prekorači in je v Republiki Sloveniji fizično navzoč skupno več kot 183 dni, se mu opredeli rezidentski status za nazaj, in sicer od takrat, ko je bil prvič prisoten v Republiki Sloveniji. Oseba lahko pridobi status rezidenta samo tako, da je v Sloveniji fizično prisotna več kot 183 dni, vendar samo v obdobju tega leta, ko je navzoča v Sloveniji (Rezidentski status po Zakonu o dohodnini, 2019).
- Oseba se šteje za prebivalca RS od trenutka, ko je prvič prisotna v Sloveniji, lahko neprekinjeno ali s prekinitvami. Poudariti pa je treba, da se ne upošteva dan odhoda iz Republike Slovenije, tranzit skozi Republiko Slovenijo, dnevi, ki jih oseba preživi zunaj države zaradi poslovnih poti in letovanja.
- Če pride oseba v Slovenijo v drugi polovici davčnega leta (npr. v začetku julija ali avgusta), se za to davčno leto po tem kriteriju ne šteje za rezidenta RS (Kunstek, 2015).

Primer:

- Delavci iz tujine

Zaposlen gradbeni delavec je v Republiki Sloveniji pri slovenskem delodajalcu več kot leto dni, stalno prijavljen v tujini, z začasnim prebivališčem v Sloveniji.

Primer 1

Če pride v Republiko Slovenijo 1. 8. – 31. 12., je v Sloveniji manj kot 183 dni in se ga opredeli za nerezidenta za davčne namene ter ni upravičen do olajšav, ki se priznajo rezidentom, npr. splošna olajšava, priznava vzdrževanih družinskih članov itd. (Kunstek, 2015).

Primer 2

Prisotnost od 31. 3. – 31. 12. znaša več kot 183 dni – takrat se ga opredeli za rezidenta za davčne namene in ga izplačevalec pri obračunu davčnega odtegljaja upošteva kot rezidenta, na voljo pa so mu tudi vse olajšave, ki veljajo za rezidente (Kunstek, 2015).

STATUS NEREZIDENTA: status nerezidenta je urejen v 7. členu ZDoh-2 in pravi, da je ne glede na 6. člen ZDoh-2 zavezanec nerezident, če izpolnjuje katerega v nadaljevanju navedenih razlogov (Zakon o dohodnini /ZDoh-1/, 2004):

- oseba, ki nima ali ni nikoli imela ali je prekinila rezidenčne vezi v Sloveniji;
- je pravna oseba, ki biva v Sloveniji izključno zaradi študentskega statusa ali zdravljenja;
- oseba, ki dela kot uslužbenec tuje države v Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta;
- oseba, ki dela kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki v Sloveniji;
- oseba, ki ni bila rezident v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo;
- oseba, ki ni lastnik nepremičnine v Sloveniji in bo bivala v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v dveh zaporednih davčnih letih;
- oseba, ki je zaposlena kot javni uslužbenec v vlogi diplomata v predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji tuje države v RS;
- oseba, ki bo živel v RS samo zaradi zaposlitve na področju, kjer ni dovolj slovenskega kadra;
- oseba, ki je zaposlena z diplomatskim ali konzularnim statusom v RS;
- oseba, ki želi postati rezident samo zaradi opravljanja dela kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije, če ni slovenski državljan;
- oseba, ki želi postati rezident samo zaradi zaposlitve;
- tuji strokovnjaki s posebnimi znanji (Gutman, 2019).

Davčni organ ugotavlja rezidentski status po uradni dolžnosti ali na podlagi predložene vloge zavezanca. Če rezidentski status, ki je zaveden v registru, ne odraža dejanskega stanja, se zavezancu pošlje poziv za predložitev vloge oziroma dokazila. V primeru, da se zavezanec na poziv odzove, davčni organ vodi postopek do izdaje odločbe. Če se zavezanec na poziv ne odzove oziroma v postopku ne želi sodelovati, davčni organ, v kolikor ima dovolj dokazil, o njegovem statusu odloči po svoji presoji. V tem primeru davčni organ v obrazložitvi navede, da je bila zavezancu dana možnost sodelovanja oziroma, da je bil pozvan k predložitvi dokazil. Posamezniku se dodeli status rezidenta RS na podlagi odločbe v kateremkoli času v davčnem letu, če le-ta izpolnjuje katerega izmed pogojev iz 6. člena ZDoh-2 in vzpostavi rezidenčno vez s Slovenijo. Davčni organ lahko izda odločbo o ugotovljenem rezidentskem statusu programsko s pomočjo registra davčnih zavezancev (RDZ) ali ročno (Gutman, 2019).

- **PROGRAMSKO IZDANA ODLOČBA:** praviloma se izda v enostavnih zadevah, ko se vlogi zavezanca za pridobitev statusa rezidenta ali nerezidenta ugotovi.
- **ROČNO IZDANA ODLOČBA:** v primerih, ko se zavezancu ne ugotovi. V tem primeru mora biti izrek napisan jasno, zato je pomembno, da se v njem zapiše odločitev organa glede celotne vloge (Ugotovitev rezidentskega statusa, 2019).

2.2 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini – Zdoh-2R, objavljen v Uradnem listu RS, št. 63/2016 z dne 7. 10. 2016, prinaša spremembe tudi na področju urejanja rezidentskega statusa, ki so začele veljati in se uporabljati s 1. januarjem 2017.

Sprememba se nanaša na drugi odstavek 7. člena ZDavP-2, in sicer novi drugi odstavek 7. člena ZDavP-2R določa, da se zavezanec, ne glede na 6. člen ZDoh-2, šteje za nerezidenta v času, v katerem bi se štel za rezidenta po ZDoh-2, če se v tem času po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini /ZDoh-2R/, 2016).

Sprememba v zakonu sicer ne spreminja postopka odločanja, kot so se izvajali po novejši sodni praksi iz leta 2015 na podlagi odločitve vrhovnega sodišča X IPS 124/2015, kar pomeni, da davčni organ o dodelitvi rezidentskega statusa fizični osebi ne presoja na podlagi mednarodnih pogodb, ampak samo na podlagi določb nacionalne davčne zakonodaje (Pate, 2015).

Status dvojnega rezidentstva in s tem uporaba prelomnih pravil iz 4. člena mednarodne pogodbe, ki jih bomo opredelili v nadaljevanju, se presoja samo v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, pri čemer je obvezna priloga potrdilo o rezidentstvu druge države (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2019).

Status dvojnega rezidentstva pomeni, da se zavezanec obravnava kot rezident po 6. členu ZDoh-2 in hkrati kot rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo.

Z odločitvijo vrhovnega sodišča dne 11. 6. 2015 je do konca leta 2016 prihajalo do situacij, ko so imele nekatere fizične osebe dva rezidentska statusa. Po ZDoh-2 so se uvrščale med rezidente, na podlagi mednarodne pogodbe pa med nerezidente.

Zaradi zgoraj omenjenih situacij je bila sprejeta določba drugega odstavka 7. člena ZDoh-2, ki se uporablja po 1. 1. 2017. Določba se nanaša predvsem na osebe, ki odhajajo iz Slovenije oziroma so jo že zapustile in se skladno z določbo 6. člena ZDoh-2 štejejo za rezidenta. Z novo določbo se takšna oseba, ki je dvojni rezident in za katero je že bilo ugotovljeno, da se za namene mednarodne pogodbe uvršča med rezidenta druge države pogodbenice, ne bo več štela za rezidenta Slovenije po ZDoh-2 (Zakon o dohodnini /ZDoh-2/, 2019).

Osebi zato ne bodo več pripadale olajšave, ki pripadajo rezidentom Slovenije, hkrati pa ne bo več dolžna upoštevati določenih postopkovnih pravil, ki veljajo za zavezance rezidente Slovenije po ZDoh-2. Osebam ne bo treba predlagati medletnih oziroma letnih napovedi za odmero dohodnine za dohodke, ki izvirajo zunaj Slovenije (Gutman, 2019).

Zavezanec, ki je dvojni rezident, lahko pravice iz mednarodne pogodbe izkorišča v postopkih uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, vendar mora priložiti potrdilo tujega davčnega organa, s katerega je razvidno davčno rezidentstvo te države v obdobju po 1. 1. 2017. Ugodnosti, ki jih zavezanec lahko uveljavlja, so predvsem oprostitve plačila davka, znižano plačilo davka in vračilo tujega davka. Ugodnosti lahko uveljavlja na dva načina.

1. V postopku odmere (akontacije) dohodnine od posamezne vrste dohodka, če ima vir dohodka izven Slovenije

Iz napovedi se mora razbrati, da je zavezanec rezident druge države pogodbenice, navedena mora biti tudi določba iz mednarodne pogodbe, ki predpisuje pravico do obdavčitve napovedane vrste dohodka med državama pogodbenicama.

Odločba, izdana s strani davčnega organa, mora v prvi točki izreka in obrazložitve vsebovati ugotovitve glede rezidentskega statusa posameznika po mednarodni pogodbi, v drugi točki

izreka in obrazložitve pa ugotovitve glede odmere davka oziroma upravičenja do ugodnosti po mednarodni pogodbi. Zavezanci tako v času, ko se na podlagi določbe drugega odstavka 7. člena ZDoh-2 štejejo za nerezidenta, niso upravičeni do olajšav, ki po ZDoh-2 pripadajo rezidentom, hkrati pa niso dolžni vložiti napovedi za odmero (akontacijo) dohodnine od dohodkov, ki jih v obdobju, ko imajo status nerezidenta, dosežejo v tujini (Zakon o dohodnini /ZDoh-1/, 2004).

2. Z vložitvijo zahtevka KIDO za oprostitev oziroma zmanjšanje plačila davka pred izplačilom posameznega dohodka preko plačnika davka

Upoštevajoč 260. člen Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2), ali z vložitvijo zahtevka KIDO za vračilo davka po izplačilu posameznega dohodka na podlagi 262. člena ZDavP-2 v primeru, da ima zavezanec vir dohodka v Sloveniji. Če je zavezancu na podlagi vloženega zahtevka KIDO za vračilo davka izdana odločba, da je nerezident Slovenije za namene mednarodne pogodbe v določenem obdobju, bo ta status zabeležen v RDZ, zavezanec pa bo lahko za dohodke, izplačane v obdobju, ko bo imel v RDZ status nerezidenta, uveljavljal ugodnosti iz mednarodnih pogodb s KIDO zahtevkom pred izplačilom dohodka v skladu z 260. členom ZDavP-2 (Ministrstvo za finance, 2014)(Zakon o davčnem postopku /ZDavP-2-NPB14/, 2011).

2.3 Zakon o tujcih

Zakon o tujcih govori o pogojih in načinih vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Republiki Sloveniji. Pod izrazom tujec razumemo osebo, ki nima slovenskega državljanstva.

Tujec lahko na območju RS, ne da bi se prijavil, prebiva tri mesece. V primeru, da želi ostati dlje od omenjenega obdobja, mora pred potekom dovoljenja pri upravni enoti prijaviti bivanje.

Tujci lahko pridobijo potrdilo o prijavi prebivanja iz naslednjih razlogov:

- Z zaposlitvijo v RS,
- s samozaposlitvijo v RS,
- zaradi študija ali druge oblike izobraževanja v RS,
- zaradi združitve družine v RS.

Tujci, ki na območju Slovenije izvajajo določene storitve, lahko pridobijo potrdilo o prijavi, če imajo:

- veljavno osebno izkaznico ali drugi veljavni dokument,
- veljavno dovoljenje, kadar je tako določeno (Zakon o tujcih / ZTuj-2/, 2011).

V Zakonu o tujcih je zraven pogojev in načinov vstopa, izstopa ter bivanja tujcev v RS opredeljeno tudi, da lahko tujci s priznano mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji pridobijo status rezidenta. Drugi člen ZTuj določa, da je rezident za daljši čas tujec, ki nima državljanstva v Evropski uniji, v državi EU pa ima odobreno stalno ali dolgotrajno prebivanje za obdobje najmanj petih let. Takšna oseba mora imeti na predpisanem obrazcu EU o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav v rubriki vrsta dovoljenja označeno, da je rezident za daljši čas (Zakon o tujcih / ZTuj-2/, 2011).

Dovoljenje za stalno prebivališče, ki se izda tujcu, ki je pet let neprekinjeno zakonito bival v Sloveniji na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o vloženi prošnji za podaljšanje ali izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje, ki tujcu dovoljuje bivanje v Republiki Sloveniji, hkrati pomeni izpolnjen pogoj, da taka oseba postane rezident Republike Slovenije.

Po 52. členu ZTuj je pogoj za petletno neprekinjeno zakonito bivanje v Republiki Sloveniji tudi, če je bil tujec v tem obdobju odsoten iz Republike Slovenije in ni imel:

- ali izdanega dovoljenja za začasno prebivanje,
- ali potrdila o vloženi prošnji za podaljšanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivališče,
- ali če je bil odsoten manj kot pol leta zaporedoma in če skupaj ni presegel 10 mesecev.

Tujcem, ki so bivali v Sloveniji zaradi različnih razlogov, se ta čas bivanja upošteva pri obdobju za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje. Vendar pa vsi razlogi, zaradi katerih je določena oseba bivala v Sloveniji, niso zadostni, da bi se šteli v to obdobje oziroma se štejejo le delno. Tujcu, ki je v Sloveniji bival na podlagi vizuma, se ta čas v celoti všteje v obdobje za izdajo dovoljenja za stalno bivanje, vendar samo v primeru, če je pred potekom vizuma zaprosil za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje. Če je oseba prebivala v Sloveniji na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija ali poklicnega usposabljanja, se ta čas za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje šteje polovično. Če pa je oseba v Sloveniji bivala na podlagi začasnega dovoljenja zaradi sezonskega dela, kot delovni migrant, kot oseba z

začasno zaščito ali ker je v Sloveniji prestajala zaporno kazen, se ta čas ne šteje v obdobje, ki je potrebno za izdajo dovoljenja za stalno bivanje (Zakon o tujcih / ZTuj-2/, 2011).

Upoštevajoč 53. člen ZTuj in druge potrebne izpolnjene pogoje, lahko tujec pridobi status rezidenta za daljši čas po petih letih neprekinjenega zakonitega prebivanja v Sloveniji na podlagi:

- dovoljenja za začasno prebivanje,
- potrdila o vloženi prošnji za podaljšanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje,
- dovoljenja za stalno prebivanje,
- če izpolnjuje tudi ostale potrebne pogoje in če ni utemeljenih razlogov za zavrnitev.

Tujec mora prošnjo za naknadno pridobitev statusa rezidenta za daljši čas vložiti pri upravni enoti, in sicer na območju, kjer ima prebivališče. Če se takšni osebi dodeli status rezidenta, se mu mora izdati novo dovoljenje za stalno prebivanje, pri čemer je status takšne osebe rezident za daljši čas (Zakon o tujcih /ZTuj-2-NPB4/, 2011).

3 ENAKOST IN RAZNOLIKOST NA DELOVNEM MESTU

3.1 Enakost in raznolikost zaposlenih na FURS

Enakost in raznolikost na delovnem mestu je krovna tema diplomskih del v letu 2019, zato jo v poglavju obravnavamo tudi sami.

Raznolikost zaposlenih je večkrat vzrok za zapostavljanje in nesoglasja ter vodi v diskriminacijo, o kateri govorimo, ko je posameznik zaradi osebnih okoliščin v določeni situaciji oziroma postopku obravnavan manj ugodno ali postavljen v manj ugoden položaj v primerjavi z drugim. Pogodbene stranke (delodajalec in delavec) morajo poleg dogovorjenih pogodbenih obveznosti spoštovati tudi zakonske, državne in mednarodne predpise, uredbe ter direktive. Učinkovitost in uspešnost organizacij je zelo odvisna od sposobnosti upravljanja razlik med ljudmi, hkrati pa lahko prav ta človeška raznolikost vodi do neomejenih kreativnosti v delovnem procesu (Perša, 2012).

Ljudje smo med seboj različni, vendar smo vseeno vsi enakopravni. Na Finančnem uradu Maribor je bilo konec leta 2018 zabeleženih 347 uslužbencev. V primerjavi z letom 2017 sta to 2 % manj zaposlenih. Od 347 zaposlenih je 171 moških in 176 žensk. Vsi uslužbenci so imeli pogodbo za nedoločen čas. V letu 2018 je bila povprečna starost zaposlenih 51,2, v letu prej pa 49,3.

V tabeli 1 bomo prikazali pregled zaposlenih po vrsti zaposlitve na dan 31. december 2018 in primerjavo z letom 2017.

Tabela 1: Pregled zaposlenih po vrsti zaposlitve na dan 31. december 2018 in primerjava z letom 2017

Zaposleni na FURS	Leto 2017	Leto 2018	Indeks
Skupno število uslužbencev	355	347	97,70 %
Pogodbe za nedoločen čas	351	347	100 %
Pogodbe za določen čas	4	0	0 %
Število moških	174	171	98,20 %
Število žensk	183	176	96,10 %
Povprečna starost uslužbencev	49,3	51,2	103,80 %

Vir: (Lastni vir)

Sprememba v številu zaposlenih je posledica smrti uslužbencev, sporazumne prekinitve delovnega razmerja oziroma upokojitev. Razlike v številu zaposlenih glede spola niso tako izrazite, lahko rečemo, da je delo na finančnem uradu primerno za oba poklica.

Na Finančnem uradu Maribor enako obravnavamo vse stranke, imamo tudi kodeks ter posebna navodila, ki se jih natančno držimo.

4 POSTOPEK UREDITVE REZIDENTSKEGA STATUSA

Med povprečno slovensko javnostjo je bil v preteklosti izraz status rezidenta dokaj neznan. Svetovna gospodarska kriza, ki je zajela Slovenijo, Evropo in svet v letu 2008, je zaradi nenadne izgube in drastičnega pomanjkanja delovnih mest marsikaterega posameznika prisilila, da si je začel iskati zaposlitev v tujini. Zaradi tega se je vse več davčnih zavezancev začelo zanimati za ureditev svojega rezidentskega statusa (Kuralt, 2015).

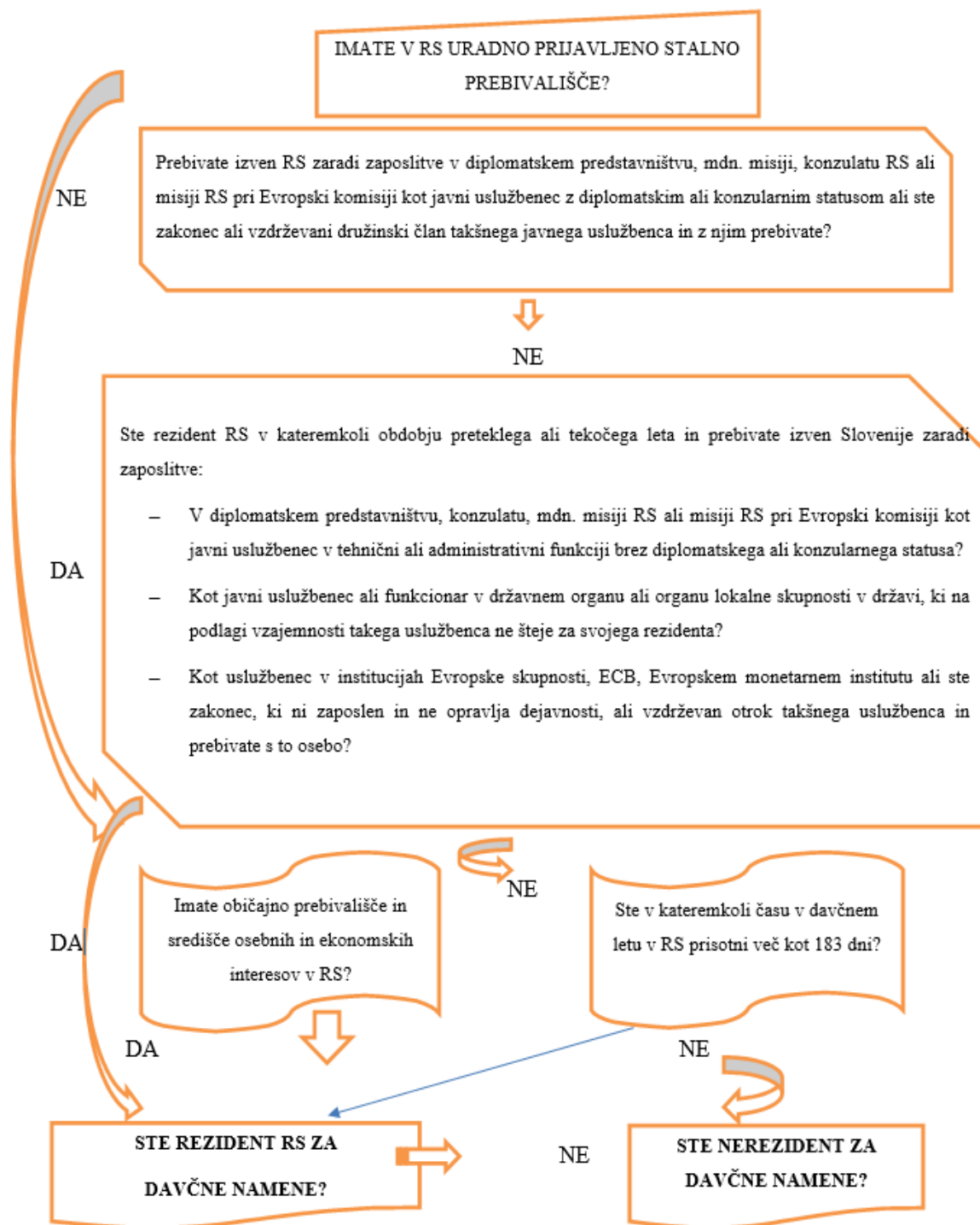
Pravilno urejen rezidentski status vseh fizičnih oseb je pomemben z vidika pravilnosti obračunanih davčnih obveznosti. Fizične osebe s statusom rezidenta v Republiki Sloveniji so obdavčene po načelu t. i. svetovnega dohodka, kar pomeni, da so v Sloveniji obdavčene od vseh dohodkov, ki izvirajo v Sloveniji, kot tudi od dohodkov, ki izvirajo kjerkoli v tujini. Fizične osebe s statusom nerezidenta v Republiki Sloveniji pa so obdavčene samo od tistih dohodkov, ki izvirajo v Sloveniji, razen v primeru, če mednarodna konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja določi drugače (Kamenščak, 2017).

V nadaljevanju diplomskega dela bomo podrobneje opredelili, kakšen je postopek ureditve rezidentskega statusa ob prihodu v RS, odhodu iz RS, dvojno rezidentstvo in izogib dvojnemu obdavčenju dohodka, nekaj besed bomo namenili tudi ugotavljanju rezidentskega statusa po prelomnih pravilih.

- **Formalna rezidenčna vez** pomeni, da ima oseba prijavljeno stalno uradno prebivališče v Sloveniji.
- **Dejanska rezidenčna vez** pomeni, da ima oseba običajno bivališče, središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji ter fizično navzočnost v kateremkoli času več kot 183 dni.

Finančni urad v postopku ugotavljanja rezidentskega statusa upošteva določbe domače zakonodaje, torej 6. in 7. člena ZDoh-2 (Pate, 2015). Vsak posameznik, ki želi pridobiti status rezidenta v Republiki Sloveniji, si lahko, preden vloži vlogo pri FURS-u, že sam odgovori na vprašanja, ki so zastavljena v shemi ugotavljanja davčnega rezidentstva, in si tako pridobi podatke, ali mu bo z vložitvijo vloge ta status odobren.

Shema ugotavljanja rezidentskega statusa (Firbas, 2013)

Glede na prej navedeno zakonodajo (6. in 7. člen ZDoh-29) je rezident oseba, ki v kateremkoli času v davčnem letu izpolnjuje katerega izmed spodaj navedenih pogojev:

1. Če ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji.
2. Če ima v Sloveniji svoje običajno prebivališče ali središče svojih osebnih interesov.
3. Če je v Sloveniji v kateremkoli času prisotna skupno več kot 183 dni.

Ti kriteriji so med seboj enakovredni, kar pomeni, da lahko oseba pridobi status rezidenta na podlagi le enega ali več izpolnjenih zgoraj navedenih pogojev (Kunstek, 2016).

Oseba z uradno prijavljenim prebivališčem v skladu z Zakonom o prijavi prebivališča v Sloveniji velja za rezidenta Slovenije, kljub temu da ni državljan RS. (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017)

Finančna uprava je pri ugotavljanju upravičenosti rezidentskega statusa na podlagi prijavljenega stalnega prebivališča vezana le na uradne podatke iz Centralnega registra prebivalstva, ni pa pristojna za ugotavljanje dejstva, ali posameznik na prijavljenem naslovu tudi dejansko prebiva (Kuralt, 2015).

V Sloveniji tujci praviloma nimajo urejenega uradnega stalnega prebivališča, ampak bivajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje. V tem primeru jih lahko prištevamo k rezidentom Republike Slovenije od trenutka, ko izpolnijo drugi ali tretji pogoj, torej ko se središče njihovih ekonomskih in osebnih interesov prenese v Slovenijo ali če so v Sloveniji skupno prisotne več kot 183 dni (Kunstek, 2016).

Določitev rezidentskega statusa na podlagi izpolnjenega drugega zgoraj navedenega pogoja pomeni, da finančni organ ugotavlja, ali ima oseba, ki želi postati rezident Republike Slovenije, svoje običajno prebivališče in center osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.

Običajno prebivališče se ugotavlja na podlagi dejanskih okoliščin, in sicer:

- Kraj, kjer oseba biva oziroma dom, katerega ima na razpolago.
- Dom, kjer biva zakonec, partner ali katerikoli drug vzdrževani družinski član.
- Kraj, kjer je oseba zaposlena.

Da ima posameznik, ki želi postati rezident, običajno prebivališče v Sloveniji, pomeni, da živi redno, normalno na tem območju v ustaljenem teku življenja. Ali ta oseba živi v najemniškem ali lastnem stanovanju ali hiši, ne vpliva na presojo o običajnem prebivališču. Če finančni organ ugotovi, da ima posameznik običajno prebivališče v Sloveniji, je to zadosten razlog, da le-ta postane rezident Republike Slovenije od trenutka, ko ima ugotovljeno običajno prebivališče v Sloveniji (Davčna uprava Republike Slovenije, 2012).

Premaknitev središča osebnih in ekonomskih interesov v Slovenijo za tujca pomeni, da si je v Sloveniji uredil osebno in ekonomsko življenje, pri čemer imajo pri ugotavljanju statusa osebni interesi prednost pred ekonomskimi. Finančni organ presoja status rezidentstva na podlagi izpolnjenega pogoja premaknitev osebnih in ekonomskih interesov v Slovenijo glede

na dejstva, ki so navedena v nadaljevanju, pri čemer pa je treba upoštevati, da štejejo vsa dejstva skupaj, teža, ki se prizna določeni okoliščini, je odvisna od konkretnega primera posameznega zavezanca.

Dejstva, ki se upoštevajo:

- Organizacija osebnega in ekonomskega načina življenja zavezanca,
- ali kateri koli vzdrževani družinski član biva v RS,
- ali ima zavezanec svoje osebno premoženje v RS,
- ali ima zavezanec svoje družabne vezi znotraj RS (npr. razna članstva v raznih društvih,...)
- ali ima zavezanec urejene ekonomske vezi v RS (bančni račun pri slovenskih bankah,...)
- delovno dovoljenje mora biti izdano znotraj RS,
- ali ima zavezanec svoje vozilo registrirano znotraj RS. (Davčna uprava Republike Slovenije, 2012).

Če posameznik obdrži prebivališče, družino in lastnino v državi, v kateri je delal in prebival, preden je prišel v Slovenijo, to pomeni, da v Slovenijo ni prenesel središča osebnih in ekonomskih interesov ter ne izpolnjuje drugega pogoja (Kunstek, 2016).

Tretji pogoj za dodelitev statusa rezidenta je najpogostejše izpolnjen pogoj, da tujec pridobi omenjen status, kar pomeni, da posameznik status rezidenta za davčne namene pridobi, če je v Sloveniji v določenem davčnem letu skupno prisoten več kot 183 dni. Oseba velja za prebivalca Slovenije od tistega dne, ko je v Sloveniji prisotna prvič. Za dneve prisotnosti se tako štejejo dan prihoda in vsi ostali dnevi, ki jih posameznik preživi v Sloveniji, vključno s sobotami, nedeljami in prazniki.

V primeru, da se ugotovi, da je fizična oseba v Sloveniji 183 dni prisotna le formalno, ne pa tudi dejansko, oseba ne more pridobiti statusa rezidenta. Takšen primer je, ko ima posameznik v Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče le formalno, npr. zaradi pridobitve delovnega dovoljenja oziroma zaposlitve pri slovenskem delodajalcu, dejansko pa v Sloveniji ni prisoten. Sem spadajo:

- Državljeni sosednjih držav, ki se dnevno vozijo iz tujine na delo v Slovenijo: dnevni delovni migranti.
- Tuje fizične osebe, ki svoje delo opravljajo v tujini več kot 183 dni skupaj. Tuji delavci, zaposleni pri slovenskem delodajalcu, napoteni na delo v tujino.

- Tujci, ki zaradi narave dela opravljajo delo v tujini (npr. avtoprevozniki).

Če pristojni finančni organ, pri katerem je oseba, ki si želi urediti status rezidenta, vložila vprašalnik o ureditvi rezidentskega statusa in ustrezne priloge, ugotovi, da izpolnjuje enega ali več potrebnih pogojev, mu izda odločbo, ki opredeljuje, da je oseba rezident Republike Slovenije. Ta oseba lahko s to odločbo oziroma izdanim potrdilom vloži vlogo za izdajo potrdila o nerezidentstvu v državi, iz katere se je odselila (Kunstek, 2016) (Davčna uprava Republike Slovenije, 2012).

S tem ko se tujcu izda odločba o rezidentstvu, ki je lahko časovno omejena ali neomejena, se mu dodelijo tudi naslednje določene pravice in obveznosti:

- Rezident RS ima obvezo do plačila dohodnine od vseh dohodkov, ki izvirajo v Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki izvirajo zunaj Slovenije.
- Prejme letni informativni izračun dohodnine.
- Je zavezanec za dohodnino po progresivnih stopnjah.
- Lahko uveljavlja olajšave in zmanjšanje davčne osnove, do česar so upravičeni le rezidenti (Pate, 2015).

4.1 Postopek za ureditev rezidentskega statusa ob odhodu iz Republike Slovenije

Razlogi, zakaj določena oseba zapusti neko državo, so različni in velikokrat odvisni od osebnih okoliščin, med najpogostejše razloge pa spadajo boljše možnosti zaposlitve v tujini, selitev osebnih in ekonomskih interesov v drugo državo in podobno. Oseba, ki zapusti Republiko Slovenijo za dlje časa, in če prekine formalne ter dejanske rezidenčne vezi s Slovenijo, mora urediti svoj rezidentski status za davčne namene, če se želi izogniti dvojni obdavčitvi (Lamut, 2015).

Ob odhodu iz Slovenije mora posameznik odjaviti svoje stalno prebivališče v Sloveniji in prijaviti svoje novo stalno prebivališče v tujini. Posameznik lahko tudi ohrani stalno bivališče v Sloveniji in prijavi naslov bivanja v tujini kot začasno prebivališče na ustrezni upravni enoti, kjer pridobi potrdilo, ki je eno izmed dokazil v postopku pridobivanja statusa. Oseba, ki ima v Sloveniji prijavljeno uradno stalno prebivališče, po zakonu velja za prebivalca RS ne glede, ali je državljan Slovenije. Če pa ima posameznik stalno prebivališče v obeh državah, je presoja o ureditvi statusa rezidenta odvisna od drugih kriterijev v skladu z določbami mednarodne pogodbe.

Ko posameznik uredi stalno prebivališče, pri pristojnem finančnem uradu predloži vlogo oziroma vprašalnik za ugotovitev rezidentskega statusa »Odhod iz Republike Slovenije« ali sam oziroma po pooblaščenцу sestavi vlogo z obrazložitvijo in dokazili.

Zraven navedene vloge mora oseba predložiti še naslednja dokazila:

- Potrdilo o stalnem prebivališču v tujini,
- pogodbo o zaposlitvi,
- pogodbo o najemu stanovanja,
- potrdilo o sklenjenem socialnem zavarovanju v tujini,
- potrdilo o rezidentstvu tujega davčnega organa,
- druga potrdila in dokazila, s katerih je razvidno, da ima posameznik osebni in ekonomski interes izključno v tuji državi (Kamenščak, 2017).

Drugi najpomembnejši kriterij pri ugotovitvi statusa rezidenta je določitev središča osebnih in ekonomskih interesov posameznika. Pri tem se uporabljajo naslednja dejstva:

- Lokacija družine oziroma kraj, kjer ostaja družina, in drugi osebni interesi,
- vezi, ki so povezane s poslom,
- kraj, kjer oseba zadržuje večino svojega premoženja.

Ali bo davčni organ določenemu posamezniku dodelil status nerezidenta in za kolikšno obdobje, je odvisno od predloženih dokazil in obrazložitev ter od presoje posameznega primera (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

Če davčni organ vlogi ugodí, posamezniku izda odločbo, v kateri je opredeljen njegov status. Status nerezidenta prinaša posamezniku naslednje pravice in obveznosti:

- Ima obvezo do plačila dohodnine samo od dohodkov, ki izvirajo v Sloveniji,
- ne prejme informativnega izračuna dohodnine,
- načeloma je zavezanec za dohodnino po opredeljenih stopnjah,
- ne more uveljavljati olajšav in zmanjšanj davčne osnove, določenih za rezidente; izjema je le 116. člen ZDoh-2 (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

4.2 Dvojno rezidentstvo in izogib dvojnemu obdavčevanju dohodka

Dvojno rezidentstvo pomeni, da je lahko posameznik rezident dveh ali celo več držav na podlagi določb nacionalnih zakonodaj teh držav (Rezidentski status po Zakonu o dohodnini, 2019).

V primeru, da se rezident Republike Slovenije odseli v tujino oziroma je tam zaposlen, se mora seznaniti z nacionalno zakonodajo v državi, kamor se je odselil. Različne države imajo namreč v zakonodaji različno urejeno, od kdaj določeno osebo štejejo za rezidenta. V večini primerov država priselitve posameznika po določenem bivanju v državi avtomatično šteje za svojega rezidenta, čeprav ta oseba ostaja slovenski rezident. Opisano stanje privede do dvojne obdavčitve po načelu svetovnega dohodka, zato je pomembno, da si posameznik uredi status rezidenta in se s tem izogne neljubim situacijam. Če ima Slovenija sklenjeno konvencijo z državo, kamor se je posameznik odselil, je mogoče dvojno rezidentstvo in dvojno obdavčitev z njo odpraviti (Prislan, 2015).

Člen 116 ZDoh-2 določa, da »fizična oseba, ki je rezident države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, in v Sloveniji dosega dohodke iz zaposlitve, dohodke iz dejavnosti, razen dohodkov iz dejavnosti, če se davčna osnova od teh dohodkov ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter druge dohodke, lahko uveljavlja olajšave, določene v členih ZDoh-2, če dokaže, da znašajo navedeni dohodki, doseženi v Sloveniji, najmanj 90 % njenega celotnega obdavčljivega dohodka v davčnem letu, in če dokaže, da so v državi njenega rezidentstva dohodki, doseženi v Sloveniji, izvzeti iz obdavčitve ali so neobdavčeni.« (Zakon o dohodnini /ZDoh-2-NPB24/, 2013)

O rezidentskem statusu posameznika, ki je rezident Republike Slovenije po 6. členu ZDoh-2, hkrati pa tudi rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo, se lahko presoja:

- Na podlagi postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji.
- Na podlagi postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

Kriteriji, ki opredeljujejo pravila obdavčitve posameznikov, ki imajo dvojno rezidentstvo, so določeni v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja (KIDO), in sicer v 4. členu posamezne mednarodne pogodbe KIDO (Pal, Rezidentstvo fizičnih oseb za davčne namene v Sloveniji - danes in jutri, 2016).

Dvojna obdavčitev dohodka ali premoženja pomeni, da se isti dohodek oziroma premoženje obdavči več kot enkrat. To pa je razlog, da so nekatere države sklenile medsebojne sporazume o izogibanju dvojnega obdavčevanja (Ključanin & Zemljič, 2004).

Posamezniku, ki je rezident Republike Slovenije po ZDoh-2 in istočasno rezident druge države pogodbenice za namene izvajanja KIDO, lahko mednarodna pogodba prepreči oziroma omeji, da se mu obdavčijo nekateri dohodki v Sloveniji (Rezidentski status po Zakonu o dohodnini, 2019).

Namen mednarodnih pogodb je tudi preprečevanje davčne utaje in reševanje davčnih sporov. Sporazumi oziroma konvencije na podlagi mednarodnih pogodb se vedno nanašajo na neposredne davke in imajo prednost pred domačo zakonodajo v posamezni državi pogodbenici (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

S pomočjo konvencij, se ne sme povzročiti dodatnih davčnih obremenitev, ki bi presegla obremenitev po nacionalnih predpisih (Prislan, 2015).

V nadaljevanju bomo predstavili konvencije oziroma sporazume za izogib dvojnemu obdavčevanju:

- **ENOSTRANSKI UKREPI DRŽAVE:** namenjeni so zaščiti rezidentov. Če država nima sklenjene konvencije z drugo državo ali če ima sklenjeno konvencijo z drugo državo, vendar je nacionalna zakonodaja vsaj toliko ugodna, se uporablja nacionalna zakonodaja.
- **DVOSTRANSKA KONVENCIJA O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA:** le-ta prevladuje nad nacionalno zakonodajo. Dvostranske konvencije se sklepajo posamično, ker pa njihovo število presega tisoč, mora imeti zaradi preglednosti vsaka svojo vsebino. Konvencije se sklepajo na podlagi vzorcev. Dve vzročni konvekciji sta pomembni za slovenske zavezance, to sta Konvencija Združenih narodov in konvencija OECD.
- **VEČSTRANSKE KONVENCIJE:** po vsebini so podobne dvostranskim. Razlika je v tem, da so še bolj poenotene, a jih je zaradi večjega števila držav pogodbenic poenotiti težje (Firbas, 2013) (Prislan, 2015).

Odprava dvojne obdavčitve po določbah mednarodnih pogodb običajno poteka po naslednjih metodah:

- **METODA IZVZETJA S PROGRESIJO:** tisti dohodek prebivalca Republike Slovenije, ki se na podlagi mednarodne pogodbe lahko obdavči v državi izvora, v Sloveniji ne obdavči. Tak dohodek pa Slovenija lahko upošteva pri določanju davka od drugega dohodka oziroma premoženja zavezanca. Ta metoda je vključena samo v

mednarodno pogodbo s Švedsko, medtem ko je v vseh ostalih mednarodnih pogodbah, ki so v veljavi od 1.1.2014, metoda navadnega odbitka.

- **METODA NAVADNEGA ODBITKA:** s to metodo se davek v Sloveniji zmanjša le za znesek, ki ga je zavezanec plačal v državi vira, ki je enak davku, ki bi ga Slovenija odmerila od dohodka, doseženega v drugi državi (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

4.3 Ugotavljanje rezidentskega statusa po prelomnih pravilih

V sodbi št. X Ips 124/2015, ki jo je vrhovno sodišče izdalo dne 11. 6. 2015, se je ukvarjalo z vprašanjem, ali se morajo v postopku ugotavljanja rezidentskega statusa na podlagi 6. člena ZDoh-2 hkrati upoštevati tudi prelomna pravila KIDO. Iz sodbe vrhovnega sodišča izhaja, da se rezidentski status za namene konvencij o odpravi dvojnega obdavčevanja ne sme določiti vnaprej. To pomeni, da če se med postopkom ugotovi, da je oseba zavezanec Republike Slovenije, hkrati pa tudi prebivalec države, s katero ima Slovenija sklenjeno KIDO, se rezidentski status določi izključno na podlagi meril iz 6. člena ZDoh-2. To pa v praksi privede do situacij, ko je določena oseba dvojni rezident (Pal, Rezidentstvo fizičnih oseb za davčne namene v Sloveniji - danes in jutri, 2016) (Pate, 2015).

Zaradi problematike dvojnega obdavčevanja se uporabljajo KIDO. V 4. členu KIDO je določeno prelomno pravilo, ki se upošteva za osebe, ki imajo dvojno rezidentstvo po notranjem pravu in ki velja izključno za namene uporabe KIDO. Rezident za namene KIDO se ne sme zamenjevati z rezidentom po ZDoh-2. Prelomno pravilo se vzpostavi samo v primeru dvojnega rezidentstva.

Za namene KIDO je lahko rezident:

- Oseba, ki je po nacionalnem pravu ene države njen rezident, medtem ko po nacionalnem pravu druge države ne velja za rezidenta te druge države.
- Oseba, ki se po nacionalnem pravu obeh držav šteje za rezidenta, vendar se zgolj za namene uporabe KIDO šteje, da je rezident ene od pogodbenic.

KIDO torej poleg osnovnih rezidentskih vezi, ki jih določa nacionalno pravo določene države, določa za svoje namene še dodatni kriterij oziroma t. i. prelomna pravila, ki se upoštevajo izključno pri uporabi KIDO, kar pomeni, da tega pravila ne moremo uporabiti pri postopku ugotavljanja rezidentskega statusa po ZDoh-2.

Prelomna pravila določajo kriterije, ki jih KIDO opredeljuje z namenom, da se lahko uporabijo metode za odpravo dvojnega obdavčevanja (Pate, 2015).

Vendar pa se zaradi nove določbe v drugem odstavku 7. člena ZDoh-2, ki je začel veljati 1. 1. 2017, nerezident Slovenije za namene KIDO lahko šteje za nerezidenta po ZDoh-2 za obdobje po 1. 1. 2017 (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

Prelomna pravila, ki so običajno vsebovana v drugem odstavku (točka a. do d.) 4. člena posamezne mednarodne pogodbe, določajo kriterije za ugotavljanje rezidentskega statusa za osebe z dvojnim rezidentstvom in so namenjene za določitev pravic do obdavčitve dohodka oziroma za določitev akontacije dohodnine ter določitev dohodnine uporabljajo po naslednjem vrstnem redu:

1. pravilo: STALNO PREBIVALIŠČE

Stalno prebivališče opredeljujemo prebivališče, kjer ima oseba v lasti in posesti dom. Prebivališče pomeni tej osebi intimno vez. Stalno prebivališče mora imeti oseba v trajni uporabi. Bivališče pomeni vsako obliko bivališča, torej ali hiša ali stanovanje, ki je lahko najeto ali v lastništvu. Pri tem kriteriju je odločilno, da gre za stalno prebivališče, kjer ima oseba vez s svojo družino, in da je to prebivališče nenehno na razpolago, ne pa bivališče, ki je v uporabi samo za občasna bivanja, ki so običajno kratkotrajna.

Če ima posameznik stalno prebivališče v obeh državah, se pri določitvi rezidentskega statusa upoštevajo osebni in ekonomski interesi, torej, na katerem območju se vidi večji vpliv teh interesov. (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

2. pravilo: SREDIŠČE ŽIVLJENSKIH INTERESOV

Pri ugotavljanju rezidentskega statusa na podlagi drugega pravila se presoja, v kateri državi je stopnja posameznikovih osebnih in ekonomskih interesov višja. Presoja vključuje posameznikove družinske vezi in družabne povezave z določeno državo, torej kje dejansko biva njegova družina, ne glede na uradno stalno prijavljeno prebivališče. Upošteva se, v kateri državi je posameznik družbeno bolj dejaven, kje vzpostavlja svoje poklicne, kulturne in politične vezi. Pri presoji osebnih in ekonomskih interesov imajo prednost osebni interesi.

Da posameznik ni prenesel središča svojih osebnih interesov v državo, v kateri dela, pomeni, da je obdržal bivališče in družino v državi, v kateri je bival pred odhodom. Če posameznik nima nobenih osebnih interesov v nobeni državi, se presoja na podlagi dejstva, v kateri državi ima močnejše ekonomske interese.

3. pravilo: OBIČAJNO BIVALIŠČE

Pri presoji tretjega pravila se upošteva, v kateri državi posameznik biva običajno. Običajno prebivališče pomeni kraj, kjer posameznik biva redno, ustaljeno in običajno. Sem je vključen čas bivanja v vseh bivališčih v eni državi, vključno z nastanitvijo v hotelu.

4. pravilo: DRŽAVLJANSTVO

Če rezidentskega statusa ni možno določiti po prvih treh pravilih, se le-ta določa na podlagi državljanstva, kar pomeni, da je posameznik rezident samo tiste države, katere je tudi državljan.

Če pa posameznik ni državljan nobene od držav, ali je državljan obeh, se pri ugotavljanju rezidentskega statusa uporabi postopek skupnega dogovora v skladu s 25. členom KIDO.

S prelomnimi pravili KIDO se torej določi status rezidenta posameznikom, ki so bili dvojni rezidenti, kar je predpogoj za presojo upravičenosti do ugodnosti po mednarodni pogodbi oziroma pravilna uporaba določene mednarodne pogodbe, ki predpisuje, katera država je upravičena do obdavčitve dohodka (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

5 ANALIZA PODELJENIH STATUSOV REZIDENTSTVA ZA OBDOBJE 2008–2018

5.1 Število vseh odločb rezidentskega statusa (prihod in odhod)

Podatke, ki smo jih analizirali, smo pridobili s Finančnega urada Maribor med letoma 2008–2018.

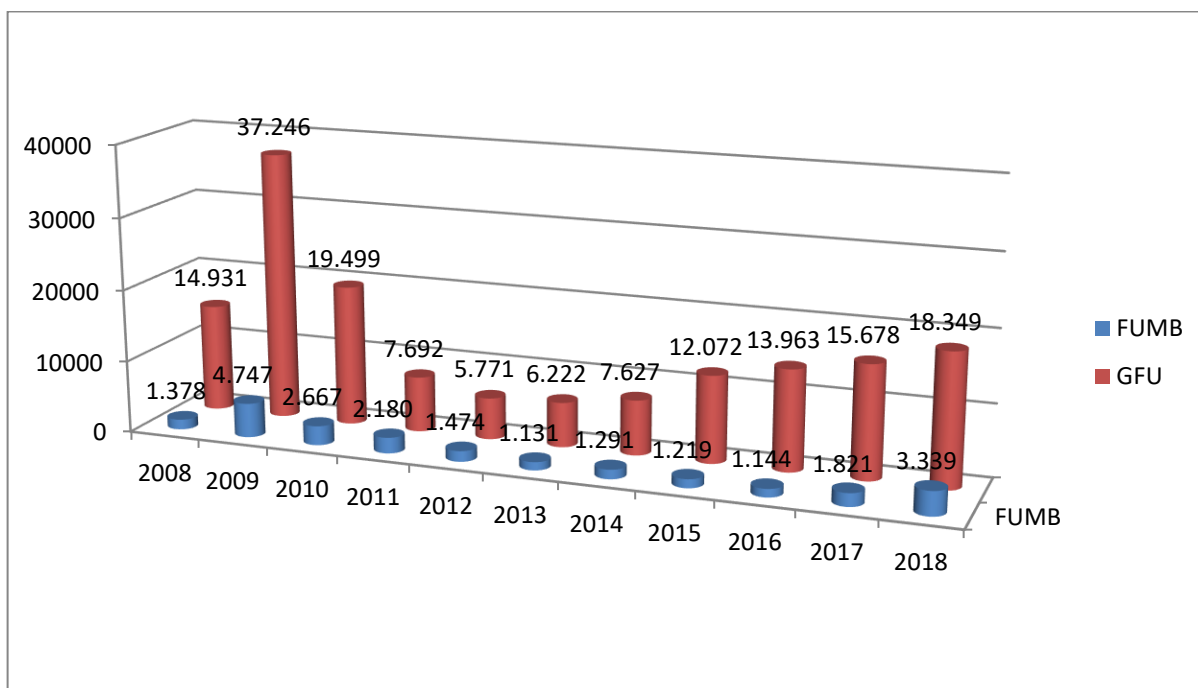
Tabela 2: Izdane odločbe o rezidentstvu in nerezidentstvu na FUMB v primerjavi z Generalnim finančnim uradom za obdobje od 2008 do 2018

LETO	FUMB	GFU	INDEKS V % (FUMB/GFU)
2008	1.378	14.931	9,2
2009	4.747	37.246	12,7
2010	2.667	19.499	13,7
2011	2.180	7.692	28,3
2012	1.474	5.771	25,5
2013	1.131	6.222	18,2
2014	1.291	7.627	16,9
2015	1.219	12.072	10,1
2016	1.144	13.963	8,2
2017	1.821	15.678	11,6
2018	3.339	18.349	18,2

Vir: (Lastni vir)

Na Finančnem uradu Maribor je bilo za namen pridobitve rezidentskega in nerezidentskega statusa v letu 2008 izdanih 1.378 odločb, kar predstavlja 9.2 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2009 – 4.747, kar predstavlja 12.7 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2010 – 2.667, kar predstavlja 13,7 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2011 – 2.180, kar predstavlja 28,3 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2012 – 1.474, kar predstavlja 25.5 % v primerjavi z GFU, v letu 2013 – 1.131, kar predstavlja 18.2 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2014 – 1.291, kar predstavlja 16.9 % vseh odločb v primerjavi z GFU, v letu 2015 – 1.219, kar predstavlja 10,1 % vseh odločb v primerjavi z GFU in v letu 2016 – 1.144, kar predstavlja 8.2 % vseh odločb v primerjavi z GFU. V letu 2017 je bilo izdanih 1821 odločb, kar predstavlja 11.6 % vseh odločb v primerjavi z GFU in v letu 2018 – 3339 odločb, kar predstavlja 18.2 % vseh odločb.

Število izdanih odločb z namenom pridobitve rezidentstva in nerezidentstva se je povečalo od leta 2008 do vključno 2011, sledi zmanjšanje izdaje odločb vse do leta 2016. Enak trend naraščanja in padanja v navedenem obdobju velja tudi za celoten finančni urad (GFU). Največje število odločb smo na Finančnem uradu Maribor izdali v letu 2009, najmanj v tem obdobju pa leta 2013. V letu 2017 in 2018 se je število odločb neznatno povečalo zaradi migrantov, ki so ob prihodu v državo dobili status rezidenta.

Graf 1: Izdane odločbe o rezidentstvu in nerezidentstvu na FUMB v primerjavi z Generalnim finančnim uradom za obdobje 2008–2009

Vir: (Lastni vir)

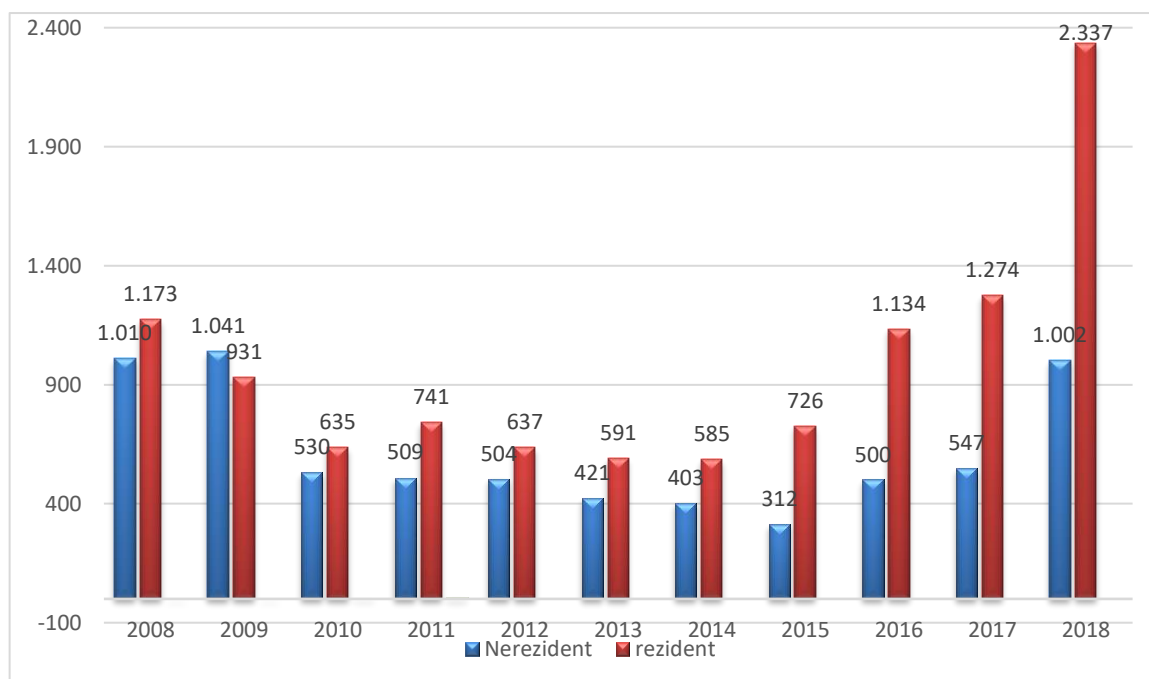
Tabela 3: Status rezidentstva in nerezidentstva za obdobje 2008 do 2018

LETO	NEREZIDENT	REZIDENT	Skupaj nerezident + rezident
2008	1.010	1.173	2.183
2009	1.041	931	1.972
2010	530	635	1.165
2011	509	741	1.250
2012	504	637	1.141
2013	421	591	1.012
2014	403	585	988

2015	312	726	1.038
2016	500	1.134	1.634
2017	547	1.274	1.821
2018	1.002	2.337	3.339
Skupaj	6.779	10.764	17.543

Vir: (Lastni vir)

V letu 2009 je bilo na Finančnem uradu Maribor podeljenih več statusov nerezidenta, in sicer 110 vlog več kot za status rezidentstva, kar predstavlja 11 %. Med letoma 2008 in 2018 je bilo na Finančnem uradu Maribor podeljenih 6.779 statusov nerezidenta in 10.764 statusov rezidenta, kar predstavlja skupno 17.543 podeljenih statusov o rezidentstvu in nerezidentstvu. Povišanje v odločbah za rezidente v letu 2017 in 2018 v primerjavi s preteklimi leti je posledica prihoda migrantov, ki jim je bil podeljen status rezidenta, razlika v številu nerezidentov pa je posledica selitev mladih družin v tujino.

Graf 2: Status rezidentstva in nerezidentstva na FUMB za obdobje 2008–2018

Vir: (Lastni vir)

5.2 Število prebivalstva v Republiki Sloveniji za obdobje 2008–2018

V nadaljevanju bomo prikazali število prebivalcev za obdobje od 2008–2018, število priseljenih in število odseljenih oseb v Republiki Sloveniji.

Tabela 4 : Število prebivalstva v Republiki Sloveniji za obdobje 2008-2018

LETO	Število prebivalcev	Prirast
2008	2.027.496	3.509
2009	2.045.901	18.405
2010	2.048.951	3.050
2011	2.054.741	5.790
2012	2.058.123	2.681
2013	2.060.663	2.540
2014	2.062.731	2.068
2015	2.064.632	1.901
2016	2.065.879	1.247
2017	2.065.890	11
2018	2.076.595	10.705

Vir: (Statistični urad RS, 2008–2018)

Iz tabele 4 je vidno, da se število prebivalcev v Sloveniji konstantno povečuje. Med letoma 2008 do 2018 je največji porast števila prebivalcev zaznati v obdobju od 2008 do 2012, po letu 2012 pa število rahlo upada. Največji prirast prebivalstva je v tem obdobju v letu 2018, najmanjši pa v letu 2017. Najvišje število prebivalstva je v letu 2018, razlog za to je prihod tujcev v državo.

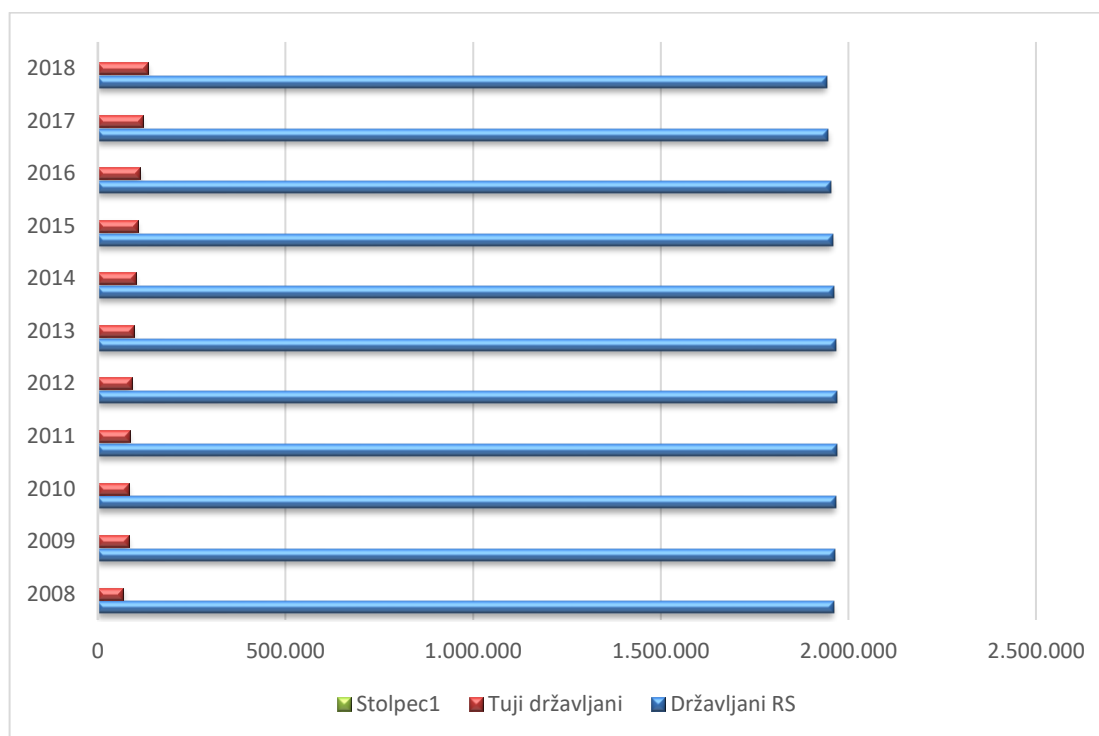
Tabela 5 :Število državljanov Republike Slovenije in tujih državljanov na območju Republike Slovenije v letih 2008-2018

LETO	DRŽAVLJANI RS	TUJI DRŽAVLJANI
2008	1.960.226	67.270
2009	1.964.062	81.839
2010	1.966.995	81.956
2011	1.969.887	84.854
2012	1.968.312	89.811
2013	1.965.415	95.248

2014	1.962.343	100.388
2015	1.958.146	106.486
2016	1.953.112	112.767
2017	1.946.257	119.633
2018	1.943.075	133.520

Vir: (Statistični urad RS, 2008–2018)

Iz tabele 5 je lahko razberemo, da se je med letoma 2008–2012 število slovenskih državljanov Republike Slovenije povečevalo, po letu 2012 pa je to število začelo upadati. Razlog za to je odselitev mladih družin v tujino zaradi boljših delovnih pogojev in gospodarske krize. Število tujih državljanov se je čez vse opazovano obdobje višalo, najvišji porast se je zgodil v letu 2018. V primerjavi z letom 2017 se je število tujih državljanov povišalo kar za 10,4 %. Razlog za to je prihod migrantov, ki so zaradi krize v njihovih državah skupinsko prihajali v RS.

Graf 3: Število državljanov Slovenije in tujih državljanov, živečih na ozemlju RS med letoma 2008–2018

Vir: (Statistični urad RS, 2008–2018)

Iz grafa 3 je razvidno, da delež slovenskih državljanov v izbranem obdobju pada. Število tujih državljanov pa čez vse izbrano leto narašča. Najbolj je rast tujih državljanov vidna v obdobju migrantskih pohodov med letoma 2016–2018.

6 ŠTUDIJA IZBRANIH PRIMEROV IZ PRAKSE – POSTOPKI FIZIČNIH OSEB PRI DODELITVI REZIDENTSKEGA STATUSA

6.1 Primer odločbe Prihod v Republiko Slovenijo se ugotovi

Tuj državljan, ki pride v Slovenijo in ima urejeno prebivališče, zaposlitev in v določenih primerih v Sloveniji prijavljeno družino, lahko rezidentski status za davčne namene dobi takoj in brez omejitve.

Izpolniti mora vprašalnik in priložiti vse zahtevane priloge (pogodba o zaposlitvi, dovoljenje za delo in prebivanje, najemno pogodbo oziroma izjavo lastnika stanovanja; če ima družino na območju RS še potrdilo o prijavi prebivališča za njih). Če so vsi priloženi dokumenti pravilni, Finančni urad Maribor izda odločbo o rezidentu Republike Slovenije.

Primer odločbe o ugotovitvi rezidentskega statusa za davčne namene

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Titova cesta 10, 2502 Maribor

T: 02 235 65 00
F: 02 235 65 05
E: mb.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DAVČNA TAJNOST

Številka: DT [številka]
Datum: [datum]
U. p.: FURS597 P2

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 - ZFU, 40/14 - ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H in 36/19) na zahtevo zavezanca xxxxxxxxxxxx, davčna številka xxxxxxxxxxxx, v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa zavezanca, naslednji

SKLEP

Vloga za ugotovitev rezidentskega statusa, ki jo je zavezanec xxxxxxxxxxxx, davčna številka xxxxxxvložil dne 26.4.2019, se zavrže.

Stranka trpi svoje stroške, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Zavezanec je dne 26.4.2019 na Finančnem uradu Maribor vložil vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa – prihod v RS v skladu s 6. členom Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12- ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 - odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

ZDoh-2 v 6. členu določa, da se zavezanec šteje za rezidenta Republike Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev (t.i. rezidenčne vezi):

1. ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;
2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;
3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali

DAVČNA TAJNOST

1/3

DAVČNA TAJNOST

- konzularnega statusa;
- b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;
- 4. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
 - 5. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali
 - 6. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Davčni organ ugotavlja, da je bil davčnemu zavezancu status rezidentstva za davčne namene že opredeljen z izdajo odločbe dne 12.6.2019 kot nerezident Republike Slovenije za davčne namene od 22.12.2017 dalje. V obdobju od 22.12.2017 do danes se pogoji niso bistveno spremenili, torej zavezanec ostaja nerezident Republike Slovenije za davčne namene. Zavezanec je poročen, družina živi v tujini. Zavarovanje na podlagi zavarovalne osnove 002- detaširan delavec.

Zakon o splošnem upravnem postopku – ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) v četrti točki prvega odstavka 129. člena določa, da organ s sklepom zahtevo stranke zavrže, če se o isti upravni zadevi že vodi upravni ali sodni postopek, ali je bilo o njej že pravnomočno odločeno, pa je stranka z odločbo pridobila kakšne pravice, ali so ji bile naložene kakšne obveznosti. Enako ravna tudi, če je bila izdana zavrnilna odločba in se dejansko stanje ali pravna podlaga na katero se opira zahtevek, ni spremenilo.

Po določbi 113. člena ZUP stranko bremenijo stroški, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali.

Glede na določbo 85. člena ZDavP-2 je vročitev odločbe opravljena 15. dan od dneva odpreme odločbe. Datum odpreme odločbe je odtisnjen na kuverti.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve sklepa. Pritožba se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, Titova cesta 10, 2502 Maribor.

Postopek vodil/a:
xxxxxxxxxxxxx
finančni kontrolor

xxxxxxxxxxxxx
vodja oddelka

Vročiti:

DAVČNA TAJNOST

2/3

DAVČNA TAJNOST

- xxxxxxxxxxxxxx - navadno, 85. člen ZDavP-2.

DAVČNA TAJNOST

3/3

6.2 Odločba o rezidentskem statusu se zavrne

Zavezanec je vročil vso zahtevano dokumentacijo za ugotovitev rezidentskega statusa. Odločba se zavrne, saj je prišel v Slovenijo v drugi polovici davčnega leta, je poročen, družina pa živi v tujini. Na podlagi tega ne izpolnjuje pogojev 183 dni v posameznem davčnem letu. To pomeni, da je prišel v Slovenijo po 1. 7. davčnega leta.

Primer odločbe o zavrnitvi rezidentskega statusa za davčne namene

DAVČNA TAJNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
TITOVA CESTA 10, 2502 MARIBOR

Številka:
Datum:
U.p.: FURS597

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 - ZFU, 40/14 - ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H in 38/19) na zahtevo zavezanca xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, davčna številka xxxxxxxxxx, v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa zavezanca, naslednjo

ODLOČBO

1. Zahtevek davčnega zavezanca xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, davčna številka xxxxxxxxxxxxxx, z dne 24.4.2019 za določitev statusa rezidenta za davčne namene za leto 2018 in 2019, se zavrne.
2. Stranka trpi svoje stroške, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v :

Zavezanec je dne 24.4.2019 vložil vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa – prihod v Republiko Slovenijo v skladu s 6. členom Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

ZDoh-2 v 6. členu določa, da se zavezanec šteje za rezidenta Republike Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev (t.i. rezidenčne vezi):

1. ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;
2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;
3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali konzularnega statusa;

DAVČNA TAJNOST

1/3

DAVČNA TAJNOST

- b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;
- 4. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
 - 5. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali
 - 6. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Iz razpoložljivih podatkov, ki so davčnemu organu na voljo in iz priloženega vprašalnika je razvidno, da je zavezanec poročen, njegova družina prebiva v tujini. Zavezanec ima v Sloveniji začasno prebivališče in zaposlitev, vendar v letu 2018 in 2019 nima prisotnosti več kot 183 dni. Zavarovanje na podlagi zavarovalne osnove 002- detaširan delavec.

Primarno se za določanje rezidentskega statusa upošteva domača zakonodaja - določbe ZDoh-2.

Glede na navedeno in glede na določbo 6. točke 6. člena ZDoh-2 se zavezanec šteje za nerezidenta Republike Slovenije za davčne namene od 24.9.2018 dalje, vse do spremembe dejstev in okoliščin, ki vplivajo na status rezidentstva.

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe, predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil bo davčni organ o statusu zavezanca ponovno presojal. V primeru, da zavezanec tega ne stori, lahko davčni organ če izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, o rezidentskem statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Posameznik je dolžan izplačevalce dohodkov v Republiki Sloveniji obvestiti o ugotovljenem davčnem statusu in o spremembi statusa (predvsem o prenehanju statusa rezidenta zaradi načina obračunavanja in plačevanja davčnega odtegljaja) in jim predložiti ustrezno obvestilo davčnega organa.

Na podlagi navedenih zakonskih določb in predloženih pisnih dokazil davčni organ ugotavlja, da so izpolnjeni pogoji, da odloči, kot je navedeno v izreku.

Odločba je vročena v skladu s četrtem odstavkom 87. člena Zakona o splošnem upravnem postopku – ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13).

Po določbi 113. člena ZUP stranko bremenijo stroški, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali.

S tem je odločba utemeljena.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve odločbe. Pritožbo se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, Titova cesta 10, 2502 Maribor.

Postopek vodil/a:
xxxxxxx

DAVČNA TAJNOST

2/3

DAVČNA TAJNOST

finančni kontrolor

xxxxxx
vodja oddelka

Vročiti:

- xxxxxxxxxxx- navadno, 85. člen ZDavP-2.

DAVČNA TAJNOST

3/3

6.3 Odločba o rezidentskem statusu samskih oseb

Tujim davčnim zavezancem, ki se opredelijo za samsko osebo, se rezidentski status določi z omejitvijo obdobja. To pomeni, da se mu omeji na podlagi veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali na podlagi dovoljenja o prebivanju. Samske osebe, ki pridejo v Republiko Slovenijo, morajo zraven vloge priložiti še potrdilo tujega upravnega organa - potrdilo samskem stanu. Ko se ugotovijo vse pravilnosti, urad izda odločbo o rezidentskem statusu z omejitvijo obdobja.

Primer odločbe o rezidentskem statusu samskih oseb

DAVČNA TAJNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
TITOVA CESTA 10, 2502 MARIBOR

Številka:
Datum:
U.p.: FURS597

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 - ZFU, 40/14 - ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H in 38/19) na zahtevo zavezanca xxxxxxxxxxxxxx, davčna številka xxxxxxxxxxxxxx v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa zavezanca, naslednjo

ODLOČBO

Zahtevku davčnega zavezanca xxxxxxxxxxxxxx, z dne 08.07.2019, za določitev statusa rezidenta Slovenije v skladu z Zakonom o dohodnini za obdobje od 17.04.2018 do 16.04.2020 se ugotovi.

Davčni zavezanec trpi stroške tega postopka. Davčnemu organu posebni stroški tega postopka niso nastali.

Obrazložitev

Zavezanec je dne 08.07.2019 davčnemu organu predložil vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa.

Davčni organ ugotavlja, da je iz uradnih evidenc, ki jih vodi davčni organ oziroma so davčnemu organu dostopne, razvidno, da se zavezanec šteje za rezidenta Slovenije v skladu z Zakonom o dohodnini za obdobje od 17.04.2018 do 16.04.2020, ker izpolnjuje pogoje, navedene v peti točki 6. člena Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 9/12 - odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 - ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 - odl. US, 96/13, 29/14 - odl. US in 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19), ki določa, da je zavezanec rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.

Zavezanec je samski. V Republiki Sloveniji ima prijavljeno začasno prebivališče in zaposlitev. K vlogi je zavezanec priložil pogodbo o zaposlitvi, delovno dovoljenje, potrdilo o prijavi prebivališča. Zavezanec se na podlagi pogodbe o zaposlitvi obdobje rezidentstva omeji do 16.4.2020. Tako se zavezanec od 17.4.2020 dalje šteje za nerezidenta. Navedeno velja v kolikor davčni organ ne bo odločil drugače.

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe, predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil bo davčni organ o statusu zavezanca ponovno presojal. V primeru, da zavezanec tega ne stori, davčni organ pa izve za nova dejstva in

DAVČNA TAJNOST

1/2

DAVČNA TAJNOST

okolščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Zavezanec je dolžan izplačevalce dohodkov v Sloveniji obvestiti o ugotovljenem oziroma spremenjenem davčnem statusu in jim o tem predložiti odločbo davčnega organa.

Od statusa posameznika (rezident, nerezident) je odvisna tudi njegova davčna obveznost. Rezidenti Slovenije so osebe, ki so zavezane za plačilo dohodnine od vseh dohodkov z virom v Sloveniji in dohodkov z virom zunaj Slovenije. To primeroma pomeni, da mora davčni zavezanec dohodke, dosežene v tujini napovedati v medletnih napovedih za odmero (akontacije) dohodnine in ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, in če mu ta ni izdan, v letni napovedi za odmero dohodnine do 31.7. tekočega leta za preteklo leto.

V skladu s petim odstavkom 213. člena Zakona o splošnem upravnem postopku - ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 - UPB2, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) mora organ v izreku odločiti tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Ker se je postopek začel na zahtevo stranke, v skladu s 1. odstavkom 113. člena ZUP trpi stroške postopka davčni zavezanec. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali. Glede na navedeno je organ odločil, kot je razvidno iz izreka.

Glede na določbo 85. člena ZDavP-2 je vročitev odločbe opravljena 15. dan od dneva odpreme odločbe. Datum odpreme odločbe je odtisnjen na kuverti.

Odločba je izdana s skrajšano obrazložitvijo na podlagi 81. člena ZDavP-2.

PRAVNI POUK: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve odločbe. Pritožba se vložijo pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, TITOVA CESTA 10, 2502 MARIBOR.

Postopek vodil/a:
xxxxxxxxxxxxx
finančni kontrolor

xxxxxxxxxxxxx
vodja oddelka

Vročiti:
- xxxxxxxxxxxxxxxx - navadno, 85. člen ZDavP-2.

DAVČNA TAJNOST

2/2

6.4 Odločba o rezidentskem statusu – Odhod iz Republike Slovenije se ugoti

Zavezanec je dal vlogo za odhod iz Republike Slovenije, vlogi se je ugodilo, saj je priložil vso potrebno dokumentacijo za ugotavljanje rezidentskega statusa. Priloge, ki so potrebne, so:

- Pogodba o zaposlitvi v tujini,
- tuje zdravstveno zavarovanje,
- najemna pogodba,
- potrdilo o prijavi bivališča v tujini,
- dokazilo o odjavi stalnega bivališča v Republiki Sloveniji.

Primer odločbe o rezidentskem statusu – Odhod iz RS

DAVČNA TAJNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
Finančni urad Maribor
Titova cesta 10, 2502 Maribor

T: 02 235 65 00
F: 02 235 65 05
E: mb.fu@gov.si
www.fu.gov.si

Številka:
Datum:
U.P.: FURS-597 S

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 39/15, 91/15, 63/16, 69/17 in 13/18 – ZJF-H, 38/19) na zahtevo davčne zavezanke XXXXXXXX, davčna številka XXXXXXXX, v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa, naslednjo

ODLOČBO

1. Zahtevku davčne zavezanke XXXXXXXX, Nemčija, davčna številka XXXXXXXX, z dne 13. 8. 2019, se ugoti. Zavezanca se na podlagi Zakona o dohodnini šteje za nerezidenta Republike Slovenije od 9. 8. 2019 do sprememb dejstev in okoliščin, ki vplivajo na rezidentski status.
2. Davčnemu organu posebni stroški s tem niso nastali. Stranka trpi svoje osebne stroške.

Obrazložitev:

Zavezanca XXXXXXXX je dne 13. 8. 2019 vložila vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa – odhod iz Republike Slovenije v Nemčijo v skladu s 6. členom Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7, 9/12-odl. US, 24/12, 30/12, 40/12-ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 98/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

Zavezanca je vlogi priložila sledeča dokazila:

- potrdilo UE Maribor o stalnem naslovu v tujini,
- potrdilo o prebivališču v tujini,
- pogodbo o delu pri tujem delodajalcu,
- pogodbo za najem bivališča v tujini.

ZDoh-2 v 6. členu določa, da se zavezanec šteje za rezidenta Republike Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev (t.i. rezidenčne vezi) oz. za nerezidenta Republike Slovenije, kadar ne izpolnjuje nobenega od navedenih pogojev:

1. ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;

DAVČNA TAJNOST

DAVČNA TAJNOST

2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;
3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali konzularnega statusa;
 - b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;
4. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
5. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali
6. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Primarno se za določanje rezidentskega statusa upošteva domača zakonodaja - določbe ZDoh-2. 6.člen ZDoh-2 določa, da se za nerezidenta Republike Slovenije za davčne namene šteje zavezanec, ki ne izpolnjuje nobenega od zgoraj navedenih pogojev.

Iz razpoložljivih podatkov in uradnih evidenc, ki jih vodi davčni organ oziroma so davčnemu organu dostopne in iz predložene vloge zavezanke je razvidno, da živi zavezanka v najemniškem bivališču v tujini na naslovu Stätzlinger Str. 110, 86165 Augsburg, Nemčija. Izrekla se je za samsko. Zaposlena je pri tujem delodajalcu. V vlogi je navedla, da se ne namerava vrniti v Slovenijo. Zavezanka je odjavila stalno prebivališče v Sloveniji 8. 8. 2019.

V konkretnem primeru je mogoče zaključiti, da ima zavezanka svoje stalno prebivališče, kot tudi središče svojih življenjskih interesov, ki velja za eno od temeljnih rezidenčnih vezi, v Nemčiji.

Ugotovljeno je, da je zavezanka od 9. 8. 2019 dalje nerezident za davčne namene v Republiki Sloveniji vse do spremembe dejstev in okoliščin, ki vplivajo na status rezidentstva.

V času, ko ima zavezanec status rezidenta, ima še vedno možnost uveljaviti pravice, ki mu pripadajo na podlagi Sporazuma med Republiko Slovenijo in Zvezno republiko Nemčijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki od dohodka in premoženja.

Kot rezident Slovenije za namene ZDoh-2 je zavezanec zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije. To pomeni, da mora obdavčljive dohodke, ki jih dosega v tujini, napovedati davčnemu organu v Sloveniji v ustreznih obrazcih napovedi. Kadar Slovenija na podlagi določb iz sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja nima pravice do obdavčitve dohodka oziroma sme dohodek obdavčiti le v okviru mejne stopnje po sporazumu, lahko zavezanec kljub statusu rezidenta Slovenije za namene ZDoh-2 (npr. ker se skladno z davčno zakonodajo druge države pogodbenice, s katero ima Slovenija sklenjen sporazum, zavezanec šteje tudi za rezidenta te države), v zahtevku na obrazcu KIDO ali v davčni napovedi, uveljavlja ugodnosti iz sporazuma tako, da se v ustrezni rubriki napovedi oz. v opombah ali v prilogi sklicuje na sporazum ter predloži potrdilo o rezidentstvu za namene sporazuma druge države pogodbenice sporazuma.

DAVČNA TAJNOST

2/2

DAVČNA TAJNOST

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil bo davčni organ o statusu zavezanca ponovno presojal. V primeru, da zavezanec tega ne stori, lahko davčni organ, če izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, o rezidentskem statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Posameznik je dolžan izplačevalce dohodkov v Republiki Sloveniji obvestiti o ugotovljenem davčnem statusu in o spremembi statusa (predvsem o prenehanju statusa rezidenta zaradi načina obračunavanja in plačevanja davčnega odtegljaja) in jim predložiti ustrezno obvestilo davčnega organa.

Na podlagi navedenih zakonskih določb in predloženih pisnih dokazil davčni organ ugotavlja, da so izpolnjeni pogoji, da odloči, kot je navedeno v izreku.

Odločba je vročena v skladu s četrtem odstavkom 87. člena Zakona o splošnem upravnem postopku – ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13).

V skladu s petim odstavkom 213. člena ZUP mora organ v izreku odločiti tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Glede na to, da posebni stroški niso nastali, je organ odločil, kot je razvidno iz izreka.

S tem je odločba utemeljena.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve odločbe. Pritožbo se vložijo pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, Titova cesta 10, 2502 Maribor.

Postopek vodila:

XXXXXXXXXXXXXXXX,

finančna kontrolorka višja svetovalka

XXXXXXXXXXXXXXXX,

vodja oddelka

Vročiti:

- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - osebno

DAVČNA TAJNOST

2/2

7 SKLEP

Raznolikost pomeni drugačnost, da je oseba enkratna – individualna. Lastnost človeške vrste je različnost. Raznolikost ne obsega le tega, kako ljudi dojemamo sami sebe, ampak predvsem način, kako dojemamo druge. Na drugi strani poznamo pojem enakost, ki pomeni, da moramo biti vsi ljudi obravnavani enako, ne glede na vero, polt, spol, pripadnost. Raznolikost in enakopravnost se ne izražata samo znotraj ene države ali podjetja, temveč zunaj naših meja. Sprejemati moramo vse ljudi, ki pridejo v našo državo z namenom boljšega življenja zase in za svojo družino. Z uradnimi postopki, ki so povezani z boljšim življenjem znotraj državnega sistema Slovenije, npr. olajšave in pravice državljanov Slovenije, se ukvarja Finančni urad Republike Slovenije. V diplomski nalogi smo se omejili na to, kako Finančni urad Maribor vodi postopke pridobitve rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji.

Ureditev rezidentskega statusa je zelo pomembna za posameznika z vidika pravilnega obdavčevanja dohodkov oziroma da se posameznik izogne dvojni obdavčitvi. Do nepravilnosti lahko prihaja predvsem takrat, ko je fizična oseba zaposlena v drugi državi kot ima stalno prebivališče, saj je v tem primeru obdavčena v obeh državah. Ugotovili smo, da poznamo dva tipa vezi, to sta formalna in rezidentska vez. K referenčnim vezem spadajo uradno prijavljeno stalno prebivališče, zaposlitev javnih uslužbencev RS v tujini in v institucijah Evropskih skupnosti. Med dejanske rezidenčne vezi spada običajno prebivališče v Sloveniji, središče osebnih in ekonomskih interesov ter navzočnost v Sloveniji v kateremkoli času v davčnem letu skupaj več kot 183 dni.

Davčni organ za pravilno presojo glede rezidentskega statusa potrebuje veliko dokazil, ki so predvsem osebne narave. Ta dokazila so najbolj pomembna v primerih odhoda iz Republike Slovenije, saj državni organ tukaj zahteva dokazila o dejanskem bivanju izven Slovenije. Če se zavezanec odloči, da je to dokazovanje zanj prevelik poseg v zasebnost, lahko priloži le potrdilo o zaposlitvi v tujini.

Ker je v praksi nešteto krat prihajalo do nepravilnosti – t. i. dvojne obdavčitve pri zavezancih, ki so zaposleni v tujini, stalno prebivališče pa imajo v Sloveniji, se za izogib temu problemu sklepajo razne konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

V diplomskem delu smo ugotovili, da se na podlagi 4. člena KIDO odloča o dvojnem rezidentstvu z državo pogodbenico. Ta člen govori o tem, da se mora najprej ugotoviti prebivališče zavezanca, saj je to prvo merilo za ugotavljanje rezidentskega statusa.

Če stalnega prebivališča ni mogoče ugotoviti, se preverja središče osebnih in ekonomskih interesov zavezanca. V primeru, da ima zavezanec prijavljeno stalno bivališče v obeh državah pogodbenicah, se gleda poreklo zavezanca, na podlagi tega dobi zavezanec rezidentstvo v svoji rodni državi. Če pride do primera, da Konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek ni sklenjena, se uporablja le notranja zakonodaja, t. i. Zakon o dohodnini.

Na podlagi naših ugotovitev lahko hipotezo »Izdanih je bistveno več odločb za rezidenta – Prihod v RS, kot nerezidenta – Odhod iz RS,« sprejmemo, saj v tabeli 3 vidimo, da je bilo v izbranem obdobju vsako leto vedno več izdanih odločb o rezidentstvu. Enak trend naraščanja in padanja v navedenem obdobju velja tudi za celoten finančni urad (GFU). Največje število odločb smo na Finančnem uradu Maribor izdali v letu 2018, najmanj pa v letu 2012.

Sprejmemo lahko tudi našo drugo hipotezo »Delež tujih prebivalcev vsako leto narašča«. To hipotezo lahko sprejmemo s pomočjo tabele 6, iz katere je jasno razvidno, da se delež vsako leto viša. Razlogi za to so slabši delovni pogoji v tujih državah. Najvišji porast tujih državljanov se izraža v letu 2018 zaradi prihoda migrantov.

Hipotezo številka 3 »Delež slovenskih državljanov vsako leto pada« lahko potrdimo s pomočjo tabele 6. Vidimo, da se število slovenskih državljanov manjša iz leta v leto. Razlogi za to so slabši delovni pogoji v Sloveniji, slabše življenjske razmere za mlade družine in gospodarska kriza.

Na podlagi naših ugotovitev lahko sklenemo, da s pridobitvijo statusa rezidenta za davčne namene posamezniki pridobijo določene pravice, s tem pa tudi določene obveznosti, ki so jih kot državljani dolžni spoštovati.

8 LITERATURA

Davčna uprava Republike Slovenije. (2012). *Ugotavljanje rezidentskega statusa fizičnih oseb - interno gradivo*. Ljubljana: FURS.

Finančna uprava Republike Slovenije. (2017). *Ugotavljanje rezidentskega statusa - spremembe po 1.1.2017 - interno gradivo*. Ljubljana: FURS.

Firbas, M. (2013). *Ugotavljanje rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji in Republiki Avstriji*. Pridobljeno september 2019 iz DKUM: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=58959>

Gutman, S. (2019). *Ugotavljanje rezidentskega statusa posameznikov*. Ljubljana: Finančna uprava Republike Slovenije.

Kamenščak, I. (2017). *Rezidentski status fizične osebe*. Pridobljeno petek, avgust 2019 iz FinD-INFO: <https://www.findinfo.si/DnevneVsebine/Aktualno.aspx?id=190345>

Ključanin, E., & Zemljč, M. (2004). *Konvencija o izogibanju dvojega obdavčevanja dohodkov*. Ljubljana: GV.

Kunstek, N. (2015). *Ugotovitev rezidentskega statusa za davčne namene v Sloveniji - prihod v Republiko Slovenijo*. (L. p. d.o.o., Urednik, & Portal FinD-INFO) Pridobljeno torek, julij 2017 iz Portal FinD-INFO: <https://www.findinfo.si/Login/FormsLogin/FormsLogin.aspx?ReturnUrl=%2fPojasnila%2fBesedilo.aspx%3fSOPI%3dPOMD101P20091023V1%26Src%3dx25fGOtEi%252fbKx22Z4L75pyWGn5QyXPkb&SOPI=POMD101P20091023V1&Src=x25fGOtEi%2fbKx22Z4L75pyWGn5QyXPkb>

Kunstek, N. (avgust 2016). *Spremenjeni postopek urejanja rezidentskega statusa za davčne namene v Sloveniji*. Ljubljana.

Kuralt, T. (2015). *Sodba vnesla zmedo*. Pridobljeno petek, maj 2019 iz Tax-Fin-lex: <https://www.tax-fin-lex.si/Dokument/Predogled?rootEntityId=3abffd9b-bc97-492f-ae00-2ad0a7bddb04&returnUrl=https%3A%2F%2Fwww.tax-fin-lex.si%2FDokument%2FPodrobnosti%3FrootEntityId%3D3abffd9b-bc97-492f-ae00-2ad0a7bddb04>

Lamut, S. (2015). Potrebna sokazila za pridobitev nerezidentskega statusa po odhodu fizične osebe iz Republike Slovenije. *Davčno-finančna praksa*, 10-11.

Mednarodno obdavčevanje. (2017). Pridobljeno ponedeljek. avgust 2019 iz Ministrstvo za finance, Finančna uprava: http://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcevanje/

Ministrstvo za finance. (2014). MEDNARODNO OBDAVČENJE - Izvajanje mednarodni pogodbz izogibanju dvojnega obdavčevanjadohodka in premoženja. Ljubljana: GFU.

Pal, D. (2016). Rezidentstvo fizičnih oseb za davčne namene v Sloveniji - danes in jutri. *Davčno-finančna praksa*, 11-16.

Pate, B. (2015). Ugotavljanje rezidentskega statusa za davčne namene. Ljubljana: Davčno-finančne novosti z institucij EU.

Perša, A. (2012). *Raznolikost zaposlenih - vzrok za diskriminacijo ali konkurenčna prednost*. Koper: Škofja Loka.

Prislan, B. (2015). Zakaj je določitev rezidentskega statusa pomembna. *Revija za računovodstvo in finance IKS*, 105-112.

Rezidentski status po Zakonu o dohodnini. (16. 8 2019). Pridobljeno srede. julij 2019 iz Računovodja: https://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=3690/Rezidentski_status_po_Zakonu_o_dohodnini

Ugotovitev rezidentskega statusa. (2019). Pridobljeno petek. avgust 2019 iz Državni davčni portal: https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=ugotovitev_rezidentstvo_fo

Zakon o davčnem postopku / ZDavP-2 /. (2007). *Uradni list RS, št. 13/11*. Pridobljeno sobota. junij 2019 iz Pravno-informacijski sistem: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4703>

Zakon o davčnem postopku /ZDavP-2-NPB14/. (2011). Pridobljeno sreda. maj 2019 iz Zakonodaja.com: <https://zakonodaja.com/zakon/zdvp-2/260-clen-znizanje-ali-oprostitev-placila-davcnega-odtegljaja>

Zakon o dohodnini /ZDoh-1/. (2004). *Uradni list RS, št. 54/2004.* Pridobljeno sobota. september 2019 iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=20042538>

Zakon o dohodnini /ZDoh-2/. (2007). *Uradni list RS, št. 13/11.* Pridobljeno 2019 iz Pravno informacijski sistem: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4697#>

Zakon o dohodnini /ZDoh-2/. (10. september 2019). Pridobljeno torek. september 2019 iz Zakonodaja: <https://zakonodaja.com/zakon/zdoh-2/6-clen-rezident>

Zakon o dohodnini /ZDoh-2-NPB24/. (2013). Pridobljeno petek. avgust 2019 iz Zakonodaja.com: <https://zakonodaja.com/zakon/zdoh-2/116-clen-olajsave-za-rezidente-drzav-clanic-eu-ozroma-egp>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini /ZDoh-2R/. (7. 10 2016). *Uradni list RS, št. 63/16.* Pridobljeno nedelja. julij 2019 iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016-01-2686/zakon-o-spremembah-in-dopolnitvah-zakona-o-dohodnini-zdoh-2r>

Zakon o tujcih /ZTuj-2/. (september 2011). *Uradni list RS, št. 1/18.* Pridobljeno iz Pravno informacijski sistem: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5761>

Zakon o tujcih /ZTuj-2-NPB4/. (2011). Pridobljeno sreda. avgust 2019 iz Zakonodaja.com: <https://zakonodaja.com/zakon/ztuj-2/53-clen-naknadna-pridobitev-statusa-rezidenta-za-daljsi-cas>

9 PRILOGE

Priloga 1: Vloga za prihod v Republiko Slovenijo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

VLOGA ZA UGOTOVITEV REZIDENTSKEGA STATUSA PO ZAKONU O DOHODNINI (ZDOH-2) - PRIHOD V REPUBLIKO SLOVENIJO

Identifikacija posameznika

Ime in priimek:		Davčna številka:
Naslov v Republiki Sloveniji:		
Elektronski naslov in telefon:		
Naslov v tujini pred prihodom v Republiko Slovenijo:		
Datum prihoda v Republiko Slovenijo:	Zakonski stan (ustrezno označite (x)): ☐ Poročen(-a) ☐ Samski(-a) ☐ Zunajzakonska skupnost	Datum rojstva:
Vloga se nanaša na davčno leto: oz. na obdobje od (datum): _____ do (datum): _____		

Bivanje v Republiki Sloveniji

Ustrezno vpišite in obkrožite:

- Kako dolgo boste predvidoma ostali v Republiki Sloveniji?
Število dni: _____ Število mesecev: _____ Število let: _____
- V Republiko Slovenijo sem prišel za stalno in je ne nameravam zapustiti: DA NE
- Ali imate dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma uradno prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji? DA NE
- Ali imate dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma prijavljeno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji? DA NE

Razlog bivanja v Republiki Sloveniji

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ V Republiki Sloveniji bivate zaradi opravljanja dela oziroma zaposlitve pri slovenskem delodajalcu. Vpišite naziv in naslov delodajalca pri katerem ste zaposleni: _____
- ☐ Običajno bivate v drugi državi, a prihajate v in odhajate iz Republike Slovenije v istem dnevu dnevno zaradi opravljanja dela oziroma zaradi zaposlitve pri slovenskem delodajalcu.
- ☐ Delo oziroma zaposlitev opravljate na podlagi pogodbe o zaposlitvi s slovenskim delodajalcem, pretežno izven Slovenije (tj. več kot 183 dni v koledarskem letu).
- ☐ Na delo v Republiko Slovenijo vas je napotil tuji delodajalec. Vpišite naziv in naslov tujega delodajalca ali tuje osebe, za katero boste opravljali delo v Republiki Sloveniji ter čas opravljanja dela v Republiki Sloveniji: _____
- ☐ V Republiki Sloveniji boste opravljali dejavnost. Vpišite vrsto in kraj opravljanja dejavnosti: _____
- ☐ V Republiki Sloveniji bivate zaradi poučevanja ali raziskovanja na slovenski izobraževalni ali raziskovalni ustanovi. Navedite naziv in naslov ustanove: _____
- ☐ Ste zakonec (zunajzakonski partner), otrok ali drug vzdrževani družinski član osebe, ki je ali bo skupaj z vami prišla v Republiko Slovenijo. Navedite osebno ime in davčno številko te osebe, v kakšnem razmerju ste s to osebo ter predvideno obdobje bivanja v Sloveniji: _____
- ☐ V Sloveniji boste bivali iz drugih razlogov, ki niso navedeni zgoraj (obrazložite): _____

Razlog vašega prihoda v Republiko Slovenijo

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ v Republiki Sloveniji boste opravljali delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali kot zakonec ali vzdrževani družinski član osebe, ki bo v Republiki Sloveniji opravljala delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste opravljali delo kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi opravljanja tega dela;
- ☐ ste javni uslužbenec diplomatskega predstavništva, konzulata ali mednarodne misije tuje države v Sloveniji v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ ste uslužbenec tuje države v Republiki Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDoh-2;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali izključno zaradi študija in sicer kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum), smer študijskega programa ter institucijo pri kateri se izvaja študijski program): _____
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali izključno zaradi zdravljenja (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum) ter institucijo pri kateri se izvaja zdravljenje s celovito oskrbo): _____
- ☐ upokojitev.

Vezi v Republiki Sloveniji

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- V Republiki Sloveniji boste bivali v:
 - ☐ lastni hiši/stanovanju
 - ☐ najemniški hiši/stanovanju; trajanje najema: od _____ (datum) do _____ (datum)
 - ☐ nastanitvi, ki jo zagotavlja delodajalec
 - ☐ dijaškem ali študentskem domu
 - ☐ hotelu
 - ☐ drugo (obrazložite): _____
- V Republiki Sloveniji bodo z vami prebivali:
 - ☐ zakonec/zunajzakonski partner
 - ☐ vzdrževani otroci
 - ☐ drugi vzdrževani družinski člani
- Vpišite imena oseb, ki bodo bivale z vami v Republiki Sloveniji ter razmerje z njimi: _____
- Označite in opišite druge vezi z Republiko Slovenijo:
 - ☐ slovenska potna listina
 - ☐ vozniško dovoljenje, ki ga je izdala Republika Slovenija
 - ☐ lastništvo nepremičnega premoženja v Republiki Sloveniji
 - ☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
 - ☐ lastništvo plovila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
 - ☐ bančni računi v Republiki Sloveniji (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v Sloveniji): _____
 - ☐ naložbe v Republiki Sloveniji (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah): _____

- ☐ poslovne vezi v Republiki Sloveniji (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.): _____
- ☐ lastništvo drugega premoženja v Republiki Sloveniji (pohištvo, oprema, ipd.)
- ☐ vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v Republiki Sloveniji
- ☐ vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v Republiki Sloveniji (vpišite katere): _____
- ☐ drugo (navedite): _____

Vezi v drugi državi

Ustrezno obkrožite, označite (x) in vpišite:

- V drugi državi imate na razpolago bivališče: DA NE
- V drugi državi prebivate:
 - ☐ zakonec/zunajzakonski partner
 - ☐ vzdrževani otroci
 - ☐ drugi vzdrževani družinski člani
- Vpišite imena oseb, ki bivajo v drugi državi ter razmerje z njimi: _____
- Označite in opišite ostale vezi z drugo državo:
 - ☐ tuja potna listina
 - ☐ voziščno dovoljenje, ki ga je izdala druga država
 - ☐ lastništvo nepremičnega premoženja v drugi državi
 - ☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v drugi državi
 - ☐ lastništvo plovila, ki je registrirano v drugi državi
 - ☐ bančni računi v drugi državi (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v drugi državi): _____
 - ☐ naložbe v drugi državi (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah): _____
 - ☐ poslovne vezi v drugi državi (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.): _____
 - ☐ lastništvo drugega premoženja v drugi državi (pohištvo, oprema, ipd.)
 - ☐ vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v drugi državi
 - ☐ vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v drugi državi (vpišite katere): _____
 - ☐ drugo (navedite): _____

Razlog bivanja izven Republike Slovenije pred prihodom v Republiko Slovenijo

Ce ste v preteklosti Republiko Slovenijo zapustili in se vračate, ustrezno označite (x) razlog bivanja v tujini, pred prihodom v Republiko Slovenijo in vpišite:

- ☐ bili ste javni uslužbenec Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini;
- ☐ bili ste zakonec ali vzdrževani družinski član javnega uslužbenca Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini in prebivate z njim;
- ☐ bili ste javni uslužbenec Republike Slovenije v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa na delu v tujini in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ bili ste javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji na delu v tujini, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;

- ☐ bili ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ bili ste zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok uslužbenca v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in prebivate s to osebo ter ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ opravljali ste funkcijo poslanca v Evropskem parlamentu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ bili ste na delu pri mednarodni organizaciji v tujini (vpišite njen naziv in naslov): _____

- ☐ bili ste napoteni s strani delodajalca v Republiki Sloveniji na delo v tujino;
- ☐ bili ste zaposleni v tujini pri tujem delodajalcu;
- ☐ bili ste na študiju, poučevali ali raziskovali na tuji izobraževalni ali raziskovalni ustanovi (vpišite naziv in naslov ustanove): _____

- ☐ drugo (obrazložite): _____

Drugi podatki

Navedite druge podatke za katere menite, da so lahko davčnemu organu v pomoč pri ugotavljanju rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji:

Priloge (popis dokumentov oziroma dokazil, ki jih zavezanec prilaga k vlogi)*.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

S podpisom potrjujem resničnost, točnost in popolnost podatkov.

V/Na _____, dne _____ Podpis davčnega zavezanca/ke: _____

**Zavezanec je dolžan predložiti dokazila za svoje navedbe (kopijo osebnega dokumenta, kopijo dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji, kopijo potrdila o prijavljenem prebivališču v Republiki Sloveniji, kopijo najemne pogodbe, kopijo delovnega dovoljenja, kopijo pogodbe o zaposlitvi) ter na zahtevo davčnega organa predložiti tudi dodatna dokazila oziroma zagotoviti dodatna pojasnila.*

Priloga 2: Vloga za odhod iz Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

**VLOGA ZA UGOTOVITEV REZIDENTSKEGA STATUSA PO ZAKONU O DOHODNINI (ZDOH-2)
- ODHOD IZ REPUBLIKE SLOVENIJE**

Identifikacija posameznika

Ime in priimek:		Davčna številka:
Naslov v Republiki Sloveniji pred odhodom iz Republike Slovenije:		
Elektronski naslov in telefon:		
Naslov v tujini:		Država, kjer boste prebivali:
Identifikacijska številka za davčne namene v drugi državi:		
Datum odhoda iz Republike Slovenije:	Zakonski stan (ustrezno označite (x)): ☐ Poročen(-a) ☐ Samski(-a) ☐ Zunajzakonska skupnost	Datum rojstva:
Vloga se nanaša na davčno leto: oz. na obdobje od (datum): _____ do (datum): _____		

Bivanje izven Republike Slovenije

Ustrezno vpišite in obkrožite:

- Kako dolgo boste predvidoma ostali v tujini?
Število dni: _____ Število mesecev: _____ Število let: _____
- Republiko Slovenijo boste zapustil za stalno in se ne nameravate vrniti: DA NE
- V času bivanja v drugi državi boste obiskovali Republiko Slovenijo: DA NE
Ce ste odgovorili z »DA« navedite dolžino in pogostost obiskov v Republiki Sloveniji: _____

Razlog bivanja izven Republike Slovenije

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ V drugi državi bivate zaradi opravljanja dela oziroma zaposlitve pri tujem delodajalcu. Vpišite naziv in naslov tujega delodajalca pri katerem ste zaposleni in čas opravljanja dela v drugi državi (določen čas, nedoločen čas): _____
- ☐ V drugo državo odhajate dnevno zaradi opravljanja dela ali zaradi zaposlitve pri tujem delodajalcu in se dnevno vračate v Republiko Slovenijo, kjer običajno bivate.
- ☐ Na delo v drugo državo vas je napotil slovenski delodajalec. Vpišite naziv in naslov slovenskega delodajalca, za katerega boste opravljali delo v drugi državi in čas opravljanja dela v drugi državi: _____
- ☐ V drugi državi boste opravljali dejavnost. Vpišite vrsto in kraj opravljanja dejavnosti: _____
- ☐ V drugi državi bivate zaradi študija na tuji izobraževalni ustanovi. Navedite naziv in naslov izobraževalne ustanove: _____
- ☐ V drugi državi bivate zaradi poučevanja ali raziskovanja na tuji izobraževalni/raziskovalni ustanovi. Navedite naziv in naslov izobraževalne/raziskovalne ustanove: _____
- ☐ Ste zakonec (zunajzakonski partner), otrok ali drug vzdrževani družinski član osebe, ki je ali bo skupaj z vami zapustila Republiko Slovenijo. Navedite osebno ime in davčno številko te osebe, v kakšnem razmerju ste s to osebo ter predvideno obdobje bivanja v drugi državi: _____
- ☐ V drugi državi boste bivali iz drugih razlogov, ki niso navedeni zgoraj (obrazložite): _____

Razlog vašega odhoda iz Republike Slovenije

Ustrezno označite (x) razlog bivanja v drugi državi in vpišite:

- ☐ ste javni uslužbenec Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini;
- ☐ ste zakonec ali vzdrževani družinski član javnega uslužbenca Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini in prebivate z njim;
- ☐ ste javni uslužbenec Republike Slovenije v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa na delu v tujini in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji na delu v tujini, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok uslužbenca v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in prebivate s to osebo ter ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ opravljate funkcijo poslanca v Evropskem parlamentu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste na delu pri mednarodni organizaciji v tujini (vpišite njen naziv in naslov): _____
- ☐ upokožitev.

Vezi v drugi državi

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- V drugi državi boste bivali v:
 - ☐ lastni hiši/stanovanju
 - ☐ najemniški hiši/stanovanju; trajanje najema: od _____ (datum) do _____ (datum)
 - ☐ nastanitvi, ki jo zagotavlja delodajalec
 - ☐ dijaškem ali študentskem domu
 - ☐ hotelu
 - ☐ drugo (obrazložite): _____
- V drugi državi bodo z vami prebivali:
 - ☐ zakonec/zunajzakonski partner
 - ☐ vzdrževani otroci
 - ☐ drugi vzdrževani družinski člani
- Vpišite imena oseb, ki bodo bivale z vami v drugi državi, razmerje z njimi, datum njihovega odhoda iz Republike Slovenije, pričakovano število mesecev njihovega bivanja v tujini ter njihov status v tujini (zaposlen, nezaposlen, drugo): _____
- Če bodo vaši otroci ali drugi vzdrževani družinski člani obiskovali tuje vzgojno - izobraževalne ustanove, navedite podatke o tej ustanovi: _____
- Označite in opišite ostale vezi z drugo državo:
 - ☐ tuja potna listina
 - ☐ voziško dovoljenje, ki ga je izdala druga država
 - ☐ lastništvo nepremičnega premoženja v drugi državi
 - ☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v drugi državi
 - ☐ lastništvo plovila, ki je registrirano v drugi državi
 - ☐ bančni računi v drugi državi (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v drugi državi): _____
 - ☐ naložbe v drugi državi (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah): _____

- ☐ poslovne vezi v drugi državi (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):

- ☐ lastništvo drugega premoženja v drugi državi (pohištvo, oprema, ipd.)
☐ vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v drugi državi
☐ vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v drugi državi (vpišite katere):

- ☐ drugo (navedite):

Vezi v Republiki Sloveniji

Ustrezno označite (x) in vpišite vezi, ki jih boste imeli v Republiki Sloveniji medtem, ko boste bivali v drugi državi:

- ☐ V Republiki Sloveniji imate uradno prijavljeno stalno prebivališče;
☐ V Republiki Sloveniji imate prijavljeno začasno prebivališče;
☐ Vaš zakonec ali zunajzakonski partner bo ostal v Republiki Sloveniji. Vpišite osebno ime, davčno številko in naslov bivališča zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja ter razlog, zakaj ostaja v Republiki Sloveniji:

- ☐ Vaši otroci ali drugi vzdrževani družinski člani bodo ostali v Republiki Sloveniji. Vpišite osebno ime, davčno številko, naslov bivališča ter starost teh oseb in razlog, zakaj bodo ostali v Republiki Sloveniji:

- ☐ V Republiki Sloveniji imate v lasti bivališče in ga boste:

- ☐ imeli na razpolago ves čas
☐ oddali v najem

- Označite in opišite druge vezi z Republiko Slovenijo:

- ☐ slovenska potna listina
☐ vozniško dovoljenje, ki ga je izdala Republika Slovenija
☐ lastništvo nepremičnega premoženja v Republiki Sloveniji
☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
☐ lastništvo plovila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
☐ bančni računi v Republiki Sloveniji (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v Sloveniji):

- ☐ naložbe v Republiki Sloveniji (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah):

- ☐ poslovne vezi v Republiki Sloveniji (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):

- ☐ lastništvo drugega premoženja v Republiki Sloveniji (pohištvo, oprema, ipd.)
☐ vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v Republiki Sloveniji
☐ vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v Republiki Sloveniji (vpišite katere):

- ☐ drugo (navedite):

Razlog bivanja v Republiki Sloveniji pred odhodom v drugo državo

Če ste v preteklosti bivali v drugi državi in se vračate, ustrezno označite (x) razlog bivanja v Republiki Sloveniji, pred odhodom v drugo državo in vpišite:

- ☐ v Republiki Sloveniji ste opravljali delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljani;
☐ v Republiki Sloveniji ste bivali kot zakonec ali vzdrževani družinski član osebe, ki je v Republiki Sloveniji opravljala delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljani;

- ☐ v Republiki Sloveniji ste opravljali delo kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije in niste slovenski državljani ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi opravljanja tega dela;
- ☐ bili ste javni uslužbenec diplomatskega predstavništva, konzulata ali mednarodne misije tuje države v Sloveniji v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in niste slovenski državljani ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ bili ste uslužbenec tuje države v Republiki Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ bili ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bili zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDoh-2
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali izključno zaradi študija in sicer kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum), smer študijskega programa ter institucijo pri kateri se je izvajal študijski program): _____
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali izključno zaradi zdravljenja (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum) ter institucijo pri kateri se je izvajalo zdravljenje s celovito oskrbo: _____
- ☐ bili ste zaposleni v Republiki Sloveniji pri slovenskem delodajalcu;
- ☐ bili ste napoteni s strani tujega delodajalca na delo v Republiko Slovenijo;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali zaradi poučevanja ali raziskovanja na slovenski izobraževalni ali raziskovalni ustanovi;
- ☐ drugo (obrazložite): _____

Drugi podatki

Navedite druge podatke za katere menite, da so lahko davčnemu organu v pomoč pri ugotavljanju rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji:

Priloge (popis dokumentov oziroma dokazil, ki jih zavezanec prilaga k vlogi)*.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

S podpisom potrjujem resničnost, točnost in popolnost podatkov.

V/Na _____, dne _____.

Podpis davčnega zavezanca/ke: _____

*Zavezanec je dolžan predložiti dokazila za svoje navedbe (kopijo ID številke za davčne namene v drugi državi, kopijo dovoljenja za prebivanje v drugi državi, dokazila o prijavljenem prebivališču in zdravstvenem zavarovanju v drugi državi zase in ostale družinske člane, kopijo najemne pogodbe, dokazila o lastništvu nepremičnine v drugi državi, kopijo pogodbe o zaposlitvi, dokazila o opravljanju dejavnosti v drugi državi, dokazila o vpisu družinskih članov v tuje vzgojno izobraževalne ustanove) ter na zahtevo davčnega organa predložiti tudi dodatna dokazila oziroma zagotoviti dodatna pojasnila.